

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0600100522

за извършен одит на отчета за изпълнението на бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г.

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 210 от 27.07.2022 г.
на Сметната палата (Протокол № 28)

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част първа Резюме	4
Част втора Въведение	5
1. Основание за извършване на одита	5
2. Информация за одитираната организация	6
3. Одитиран период.....	7
4. Предмет на одита	7
5. Цели на одита	7
6. Обхват на одита.....	7
7. Критерии за оценка.....	7
8. Одитни стандарти, приложими при одита	7
Част трета Констатации	8
I. Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.....	8
II. Структура и съдържание на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.....	8
III. Изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.....	10
1. По Раздел „Приходи и трансфери - всичко“	10
2. По Раздел „Разходи и трансфери - всичко“	14
3. Тенденция на приходите, разходите и трансферите, съгласно отчетите за изпълнението на ЗБДОО за периода 2019 г. – 2021 г.	22
4. По раздел „Финансиране“	24
5. По раздел „Дефицит/Излишък“	24
Част четвърта Заключение	26
Част пета Препоръки	27
Част шеста Отговори на одитираната организация.....	27
Опис на одитните доказателства	28

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

Съкращение	Пълно наименование
АЗ	Агенция по заетостта
ДБ	Държавен бюджет
ДДС	Данък върху добавената стойност
ДОО	Държавно обществено осигуряване
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕС	Европейски съюз
ЕЦБ	Европейската централна банка
ЗБДОО	Закон за бюджета на ДОО
ЗНЗ	Закон за насърчаване на заетостта
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗФУКПС	Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
КСО	Кодекс за социално осигуряване
МЗ	Министерство на здравеопазването
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НПОС	Наредба за пенсиите и осигурителния стаж
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НОИ	Национален осигурителен институт
ОКИБ	Отчет за касовото изпълнение на бюджета
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПМС	Постановление на Министерски съвет
СЕС	Средства от Европейския съюз
СФУК	Система за финансово управление и контрол
ТП	Териториално поделение
ЦБ	Централен бюджет
ЦУ	Централно управление

Част първа РЕЗЮМЕ

Извършен е одит на отчета за изпълнението на бюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО) за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г. в Националния осигурителен институт (НОИ).

Одитиран обект е отчета за изпълнението на бюджета на ДОО и състоянието на системите за финансово управление и контрол в изследваните процеси, съгласно обхвата на одита¹, които са оценени спрямо изискванията на правната рамка.

При одита е установено:

Спазени са процедурите и сроковете по изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета в Сметната палата и в Народното събрание.

По структура и показатели отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. съответства на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО) за 2021 г. В отчета са посочени получени трансфери, разходи и предоставени трансфери, непредвидени в закона, които са в съответствие с действащото законодателство и са отчетени вярно.

Осигурителните приходи по бюджета на ДОО за 2021 г. са по-малко със 121 098,6 хил. лв. (изпълнение 98,6 на сто), което се дължи основно на неизпълнение на приходите от осигурителни вноски от работници и служители (лична вноска) и от самоосигуряващи се лица.

Отчетените неданъчни приходи са с 233 760,4 хил. лв. повече от планираните – 186 730,0 хил. лв., което се дължи основно на прехвърлени/възстановени акумулирани средства от осигурителни вноски от пенсионноосигурителните дружества във фондовете на ДОО – „Пенсии“ и „Пенсии за лицата по чл. 69“.

Получените допълнителни трансфери от държавния бюджет (ДБ) за покриване на недостига от средства са изпълнени 97,0 на сто спрямо уточнения план – 8 225 518,9 хил. лв.²

Получените по бюджета на ДОО трансфери от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) по програми за осигуряване на заетост и трансфери за поети осигурителни вноски и данъци, не са предвидени в ЗБДОО за 2021 г., но са в изпълнение на действащото законодателство.

Разходите, планирани в ЗБДОО за 2021 г. са в размер на 15 559 055,5 хил. лв., но в резултат на извършени законосъобразни промени по бюджета, уточненият план на разходите е 17 459 562,5 хил. лв. Отчетените общо разходи са 17 314 521,6 хил. лв., или 99,2 на сто спрямо уточнения план, което се дължи основно на направените по-малко разходи за пенсии и за програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетостта.

Отчетените разходи за пенсии са със 170 336,9 хил. лв. (1,2 на сто) по-малко от планираните средства, съгласно уточнения план³ – 14 419 733,4 хил. лв.

---

¹ Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.; Структура и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.; Изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.

² С ПМС № 184 от 10.05.2021 г., ПМС № 255 от 28.07.2021 г., ПМС № 392 от 18.11.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за осигуряване на средства за мерки, свързани със заетостта през 2021 г., в размер на 528 700,0 хил. лв., а с ПМС № 166 от 22.04.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите в размер на 7,0 хил. лв.; С ПМС № 84 от 11.03.2021 г., ПМС № 168 от 22.04.2021 г., ПМС № 192 от 27.05.2021 г., ПМС № 204 от 23.06.2021 г., ПМС № 242 от 22.07.2021 г., ПМС № 479 от 30.12.2021 г. и ПМС № 474 от 30.12.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите в размер на 1 371 800,0 хил. лв.

³ С ПМС № 84 от 11.03.2021 г., ПМС № 168 от 22.04.2021 г., ПМС № 192 от 27.05.2021 г., ПМС № 204 от 23.06.2021 г., ПМС № 242 от 22.07.2021 г., ПМС № 479 от 30.12.2021 г. и ПМС № 474 от 30.12.2021 г. е одобрен

Разходите за пенсии за сметка на ДОО са по-малко със 163 027,4 хил. лв. спрямо уточнения план – 14 240 940,2 хил. лв.⁴. Отчетените разходи за пенсии за сметка на ДБ са с 6 344,1 хил. лв. (3,6 на сто) по-малко от планираните 177 593,2 хил. лв.

При изследваната тенденция на приходите, разходите и трансферите за периода 2019 г. – 2021 г., е установено, че темпът на нарастване на разходите за пенсии⁵ изпреварва този на приходите от осигурителни вноски⁶ по години. Участието на държавата във финансирането на част от осигурителните разходи през периода нараства, тъй като държавата увеличава финансирането на разходите за пенсии, социални помощи и обезщетения и дейности за осигуряване на заетост, с оглед подпомагане на засегнатите от пандемията на COVID-19 сектори и лица.

Разходите за социални помощи и обезщетения са превишени с 33 077,4 хил. лв. (1,6 на сто), в резултат на по-големия брой изплатени парични обезщетения за: временна нетрудоспособност поради общо заболяване; временна нетрудоспособност за гледане на болен член от семейството; бременност и раждане.

Към 31.12.2021 г. дължимите суми за надвзети пенсии, надвзети парични обезщетения за временна неработоспособност и надвзети парични обезщетения за безработица, подлежащи на събиране от НОИ, са в по-голям размер спрямо отчетените към 31.12.2020 г., което се дължи основно на извършените и отчетени в повече разходи по показателите „Пенсии“ и „Социални помощи и обезщетения“ през 2021 г. спрямо 2020 г.

Предоставените трансфери по бюджета на ДОО – „Трансфер на бюджетни организации за запазване на заетостта на работниците и служителите“, „Трансфер за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации“ и „Трансфер между бюджет и СЕС“, непредвидени в ЗБДОО за 2021 г., са отчетени законосъобразно.

В отчета за изпълнението на бюджета на ДОО е отчетен излишък в размер на 69 095,5 хил. лв., като за 2021 г. не е планиран дефицит (излишък) по бюджета на ДОО.

Отчетените дефицити по бюджетите на фондовете „Пенсии“, „Общо заболяване и майчинство“ и „Безработица“ са покрити с излишъците по фондовете „Пенсии за лицата по чл. 69“, „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, „Трудова злополука и професионална болест“ и бюджета на НОИ.

През одитирания период в НОИ има утвърдени вътрешни актове за изграждане на системата за финансово управление и контрол (СФУК) в изследваните процеси.

Въведените с вътрешните правила контроли са ефективни и са прилагани последователно през целия одитиран период. Системата за финансовото управление и контрол е осигурила съответствие на изследваните процеси с изискванията на правната рамка.

Част втора **ВЪВЕДЕНИЕ**

1. Основание за извършване на одита

Настоящият одит е извършен на основание чл. 5, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 6, ал. 5 и чл. 38, ал. 1 от Закона за Сметната палата, одитна задача № 326 от Програмата за одитната

допълнителен трансфер от централния бюджет за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите в размер на 1 371 800,0 хил. лв.

⁴ с включени еднократните допълнителни суми към пенсиите

⁵ с 12,95 на сто през 2020 г. спрямо 2019 г. и с 27,92 на сто през 2021 г. спрямо 2020 г. (нарастване с 14,97 на сто)

⁶ с 4,3 на сто през 2020 г. спрямо 2019 г. и с 11,1 на сто през 2021 г. спрямо 2020 г. (нарастване с 6,8 на сто)

дейност на Сметната палата за 2022 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-06-01-005 от 10.05.2022 г. на заместник-председателя на Сметната палата - Тошко Тодоров.

2. Информация за одитираната организация

Държавната политика по ДОО се разработва, координира и провежда от министъра на труда и социалната политика. Националният осигурителен институт управлява държавното обществено осигуряване и изпълнява бюджета на ДОО. Годишният отчет за изпълнението на бюджета на ДОО се изготвя от НОИ и се внася от управителя му в Народното събрание за приемане едновременно с отчета за изпълнение на държавния бюджет за съответната година.

Разходите на общественото осигуряване се покриват от: осигурителни вноски, които се събират от Националната агенция за приходите (НАП); постъпления от глоби, санкции, наказателни лихви и други неданъчни приходи, като набраните средства не се капитализират; трансфери от държавния бюджет.

Националният осигурителен институт е юридическо лице със седалище гр. София. Първостепенен разпоредител с бюджета на ДОО е управителят на НОИ, а второстепенни разпоредители в териториалните поделения (ТП) на НОИ са техните директори. Контрол върху дейността на НОИ се осъществява от Надзорния съвет на НОИ.

Органи на управление на НОИ са Надзорният съвет, управителят и подуправителят. Надзорният съвет е съставен от представители на държавата и на национално представените работодателски и синдикални организации.

Към 31.12.2021 г. Надзорният съвет се състои от 14 членове⁷, определени в съответствие с изискванията на чл. 35, ал. 1 от КСО.⁸

Националният осигурителен институт се състои от централно управление (ЦУ) и териториални поделения (ТП).

Към 31.12.2021 г. Централно управление на НОИ осъществява дейността си чрез 15 дирекции, 36 отдела и инспекторат. Дейността на ТП на НОИ се осъществява чрез 3 дирекции, 97 отдела и 187 сектора. През 2021 г. са извършени промени в структурата на ЦУ на НОИ, както следва: създадени са дирекция „Обществени комуникации“ и дирекция „Международно сътрудничество и проекти“, а е закрита дирекция „Обществени комуникации и международно сътрудничество“; създадена е дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“, а е закрита дирекция „Осигурителен архив“.⁹

Към 31.12.2021 г. общият брой на реално заетите служители по основен щат е 3 321, в т.ч. 2 628 по служебно правоотношение и 693 по трудово правоотношение, като незаетите щатни бройки са 146.¹⁰

През одитирания период управител на НОИ е Ивайло Иванов, а подуправител е Весела Караиванова-Начева. Отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор за одитирания период носи Ивайло Иванов, в качеството си на управител на НОИ.¹¹

⁷ Одитно доказателство № 3

⁸ чл. 35, ал. 1 от КСО „Надзорният съвет се състои от по един представител на всяка от представителните организации на работниците и служителите и на работодателите, признати съгласно Кодекса на труда и равен на тях брой представители, определени от Министерския съвет, един от които задължително е заместник изпълнителен директор на Националната агенция за приходите.“

⁹ Съгласно Правилника за организацията и дейността на Националния осигурителен институт (обн., ДВ, бр. 8 от 28.01.2014 г., в сила от 1.01.2014 г., ..., посл. изм. ДВ, бр. 62 от 27.07.2021 г., в сила от 1.08.2021 г.); Одитно доказателство № 2

¹⁰ Съгласно Правилника за организацията и дейността на Националния осигурителен институт (обн., ДВ, бр. 8 от 28.01.2014 г., в сила от 1.01.2014 г.,..., посл. изм. ДВ, бр. 62 от 27.07.2021 г., в сила от 1.08.2021 г.) общата численост на персонала на НОИ е 3 467 бр.; Одитни доказателства № 1 и № 16

¹¹ Одитно доказателство № 4

3. Одитиран период

Одитираният период е от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г.

4. Предмет на одита

Предмет на одита е отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО се изготвя от НОИ¹², утвърждава се от Надзорния съвет на НОИ и се внася от управителя на НОИ в Народното събрание. Представя се в Сметната палата за изготвяне на доклад със становище, които се внасят в Народното събрание.

За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери в отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г. възлиза на 17 397 972,4 хил. лв., а на разходите и трансферите – 17 328 876,9 хил. лв.

5. Цели на одита

5.1. Да се оцени степента на съответствие на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. с изискванията на правната рамка.

5.2. Да се оцени състоянието на системата за финансово управление и контрол в изследваната област.

6. Обхват на одита

Одитната задача обхваща:

6.1. Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.

6.2. Структура и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.

6.3. Изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.

В обхвата на одита не са предвидени ограничения.

7. Критерии за оценка

При одита на отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г. са приложени следните критерии за оценка:

7.1. Съответствие на процеса по изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. с изискванията на правната рамка.

7.2. Съответствие на структурата и съдържанието на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. с изискванията на правната рамка.

7.3. Съответствие на изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. с изискванията на правната рамка.

7.4. Съответствие на системата за финансово управление и контрол с изискванията на правната рамка.

8. Одитни стандарти, приложими при одита

Одитът е изпълнен в съответствие с Международните стандарти на върховните одитни институции (МСВОИ) 100 Основни принципи на одита в публичния сектор, МСВОИ 400 Основни принципи на одита за съответствие и МСВОИ 4000 Стандарт за одит за съответствие.

---

¹² Структурните звена, имащи основно отношение към изготвянето на отчета за изпълнението на ДОО, са дирекции „Финансово-счетоводна дейност“, „Анализ, планиране и прогнозиране“, „Пенсии“ и „Осигуряване и краткосрочни плащания“

Част трета КОНСТАТАЦИИ

I. Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.

Проектът на отчет за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е изготвен от НОИ на основата на: подадения от дирекция „Финансово-счетоводна дейност“ към НОИ отчет за касовото изпълнение на бюджета на ДОО по фондове; касовия отчет за приходите от осигурителни вноски, изготвен от НАП; касовия отчет за приходите от централизирано превеждани осигурителни вноски за бюджетните организации, изготвен от Министерството на финансите (МФ) и касовия отчет за приходите от осигурителните вноски на служителите на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), при спазване на изискванията на вътрешните правила.¹³

От управителя на НОИ е внесен доклад и отчет за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. в Надзорния съвет на НОИ за утвърждаване, съгласно чл. 37, ал. 5, т. 3, б. „б“ от КСО.¹⁴ Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО е придружен с: отчет на консолидиран бюджет на ДОО за 2021 г. – изпълнение по месеци и тримесечия; статистически отчет и демографски, икономически и натурални показатели за изпълнението на консолидирания бюджет на ДОО за 2021 г.¹⁵

Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г., е утвърден на 29.04.2022 г. от Надзорния съвет на НОИ, в съответствие с изискването на чл. 36, ал. 1, т. 2 от КСО.¹⁶

Утвърденият отчет е внесен в Сметната палата на 03.05.2022 г. при спазване на седемдневния срок по чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата.¹⁷

В съответствие с изискванията¹⁸ на КСО, годишният отчет за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е внесен от управителя на НОИ в Народното събрание за приемане.¹⁹

Процедурите по изготвянето, утвърждаването и представянето на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. от Националния осигурителен институт са в съответствие с нормативните изисквания.

II. Структура и съдържание на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.

1. Представеният отчет включва изпълнението на консолидирания бюджет на ДОО, бюджетите на фондовете по чл. 18 от КСО - „Пенсии“, „Пенсии за лицата по чл. 69“, „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, „Трудова злополука и професионална болест“, „Общо заболяване и майчинство“ и „Безработица“, както и бюджета на НОИ.

Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е изготвен съгласно структурата и показателите, определени в ЗБДОО за 2021 г. В Раздел „Приходи и трансфери - всичко“ са включени получените приходи, отчетени по показателите, предвидени в ЗБДОО за 2021 г. и получените трансфери. В Раздел „Разходи и трансфери – всичко“ са включени извършените разходи, отчетени по показатели и предоставените от бюджета на ДОО

¹³ Одитни доказателства №№ 5, 6 и 11

¹⁴ Одитно доказателство № 9

¹⁵ Одитно доказателство № 8

¹⁶ Одитно доказателство № 8

¹⁷ Одитно доказателство № 8

¹⁸ чл. 31, ал. 1 от КСО

¹⁹ Одитно доказателство № 9

трансфери за други бюджети. Отчетено е и финансирането на бюджета по съответните показатели, както и дефицита/излишъка по съответните фондове.

Отчетените приходи, разходи и трансфери по бюджетите на осигурителните фондове и по бюджета на НОИ отговарят по характер на нормативно определените в КСО.²⁰

2. В отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г. са посочени показатели, които не са предвидени в ЗБДОО за 2021 г., но са в изпълнение на действащи нормативни актове²¹, както следва:

2.1. По Раздел „Приходи и трансфери - всичко“

2.1.1. По показателя **„Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост“** са отчетени средства съгласно сключени договори по програми за насърчаване на заетостта между Агенцията по заетостта (АЗ) и НОИ²², които са в съответствие с параграф 1 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗБДОО за 2021 г.²³

2.1.2. По показателя **„Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци“** са отчетени средства за данъци върху доходите на физическите лица²⁴ и са във връзка със схемата на централизирано разплащане на осигурителните вноски и данъци по чл. 159 от Закона за публичните финанси (ЗПФ).²⁵

2.2. По Раздел „Разходи и трансфери – всичко“

2.2.1. По показателя **„Програми за временна заетост“** са отчетени като разход средства, които са в изпълнение на сключени договори²⁶ между НОИ и АЗ на основание чл. 30б, ал. 1, т. 2 от Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) и са в съответствие с параграф 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г.

2.2.2. По показателя **„Други служби и дейности по социално осигуряване, подпомагане и заетостта“** изразходваните средства са за предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите (за профилактика и рехабилитация), и са отчетени в съответствие с разпоредбата на параграф 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г.²⁷

2.2.3. По показателя **„На бюджетни организации за запазване на заетостта на работниците и служителите“** са отчетени средства, съгласно ПМС № 400 и № 416 от м. декември 2020 г., в сила от м. януари 2021 г., и ПМС №№ 93, 213 и 322 от 2021 г., представляващи предоставени трансфери на второстепенните разпоредители с бюджет към общините.²⁸

2.2.4. По показателя **„Трансфер за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации“** са отчетени в съответствие с чл. 114, ал. 1 от ЗПФ и параграф 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г., предоставени средства по сключени договори с бюджетни организации за изпълнение на дейността по профилактика и рехабилитация за 2021 г.²⁹

²⁰ чл.чл. 20 – 26б от КСО; Одитни доказателства № 8 и № 10

²¹ Одитни доказателства № 8 и № 10

²² чл. 30б, ал. 1, т. 2 от Закона за насърчаване на заетостта

²³ Одитно доказателство № 12

²⁴ попадат в обхвата на § 25, ал. 4 от ЗДБРБ за 2013 г., съгласно т. 14 от указание на Дирекция „Държавно съкровище“ на МФ - ДДС № 16/27.12.2012 г.

²⁵ Одитно доказателство № 12

²⁶ Одитни доказателства № 12 и № 19

²⁷ Одитно доказателство № 12

²⁸ Одитно доказателство № 12

²⁹ Одитни доказателства № 12 и № 15

2.2.5. По показателя „Трансфер между бюджет и СЕС“ са отразени средства от предоставени/възстановени трансфери от предходен период по изпълнението на европейски проекти.^{30,31}

3. Спазена е разпоредбата на параграф 4 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г., като не е формиран общ резерв на фондовете по чл. 18 от КСО.

Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. съответства на структурата и показателите на ЗБДОО за 2021 г.

Отчетените непредвидени в Закона за бюджета на ДОО за 2021 г. получени трансфери, разходи и предоставени трансфери, са в изпълнение на действащото законодателство.

III. Изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.

Съгласно ЗБДОО за 2021 г.³² планираният размер на осигурителните вноски е 8 392 510,3 хил. лв., на неданъчните приходи - 119 730,0 хил. лв., на получените допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства е 6 151 411,9 хил. лв., на разходите за пенсии - 12 347 933,4 хил. лв., на социалните помощи и обезщетения - 2 038 654,9 хил. лв. и на разходите за издръжка - 48 090,0 хил. лв. С промяна в ЗБДОО от м. септември 2021 г.³³ са увеличени приходите от осигурителни вноски с 484 600,0 хил. лв. (8 877 110,3 хил. лв.), неданъчните приходи с 67 000,0 хил. лв. (186 730,0 хил. лв.), със 700 000,0 хил. лв. са увеличени разходите за пенсии (13 047 933,4 хил. лв.), с 25 000,0 хил. лв. – разходите за социални помощи и обезщетения (2 063 654,9 хил. лв.), с 200,0 хил. лв. – разходите за издръжка (48 290,0 хил. лв.), а промените са компенсирани с увеличение на получените трансфери от централния бюджет в размер на 173 600,0 хил. лв. (6 325 011,9 хил. лв.).

1. По Раздел „Приходи и трансфери - всичко“

В отчета за изпълнението на консолидирания бюджет на ДОО за 2021 г. са отчетени **общо приходи и трансфери** в размер на 17 397 972,4 хил. лв., които са 111,8 на сто спрямо планираните в Закона за бюджета на ДОО за 2021 г. – 15 566 455,5 хил. лв.³⁴

Съгласно ЗБДОО за 2021 г. **приходите по бюджета на ДОО** включват „Осигурителни приходи“, „Неданъчни приходи“ и „Внесени данък добавена стойност (ДДС) и други данъци върху продажбите“.

В осигурителните приходи се включват приходите от осигурителни вноски.

Неданъчните приходи включват: „Приходи и доходи от собственост“, „Глоби, санкции и наказателни лихви“ и „Други приходи“.

Приходите по показателя „Внесен ДДС и други данъци върху продажбите“ се формират от начисления ДДС върху приходите и доходите от собственост.

³⁰ ОП „Развитие на човешките ресурси“ – „Проект Ns BGO5M90P001-3.016 „Изграждане на система за контрол върху експертната на работоспособността“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.008 „Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ за приоритетни процеси, свързани с пенсиите и предоставяне на електронни административни услуги“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.020 „Развитие и въвеждане на архитектурата на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.024-0001 „Развитие и въвеждане на архитектурата на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания“.

³¹ Одитно доказателство № 12

³² обн., ДВ, бр. 103 от 4.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г.

³³ изм. и доп., бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.

³⁴ Одитни доказателства №№ 8, 12, 16 и 17

Планираните приходи със ЗБДОО за 2021 г. и тяхното изпълнение, отразено в отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г., е както следва:

(хил. лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	ЗБДОО за 2021 г.	Уточнен план ³⁵	Отчет	Изпълнение спрямо ЗБДОО за 2021 г. (к.4 – к.3)	Изпълнение в % (к.4/к.3)
1	2	3	4	5	6
1. Осигурителни приходи	8 877 110,3³⁶	8 877 110,3	8 756 011,7	-121 098,6	98,6
1.1. Осигурителни вноски	8 877 110,3	8 877 110,3	8 756 011,7	-121 098,6	98,6
2. Неданъчни приходи	186 730,0³⁷	186 730,0	420 490,4	233 760,4	225,2
2.1. Приходи и доходи от собственост	5 600,0	5 600,0	6 015,1	415,1	107,4
2.2. Глоби, санкции и наказателни лихви	23 900,0	23 900,0	22 296,5	-1 603,5	93,3
2.3. Други приходи	157 230,0	157 230,0	392 178,8	234 948,8	249,4
3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 040,0	-1 040,0	-980,4	59,6	94,3
Общо приходи без получените трансфери – т. 1, т. 2 и т. 3	9 062 800,3	9 062 800,3	9 175 521,7	112 721,4	101,2
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	178 643,3	178 643,3	240 218,3	61 575,0	134,5
5. Получени допълнителни трансфери от централния/ държавния бюджет за покриване на	6 325 011,9³⁸	8 225 518,9³⁹	7 975 366,1	-250 152,8	97,0

³⁵ Одитни доказателства № 12 и № 13

³⁶ Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 8 392 510,3 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 01.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 8 877 110,3 хил. лв.

³⁷ Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 119 730,0 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 01.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 186 730,0 хил. лв.

³⁸ Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 6 151 411,9 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 01.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 6 325 011,9 хил. лв.

³⁹ С ПМС № 184 от 10.05.2021 г., ПМС № 255 от 28.07.2021 г., ПМС № 392 от 18.11.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за осигуряване на средства за мерки, свързани със заетостта през 2021 г., в размер на 528 700,0 хил. лв., а с ПМС № 166 от 22.04.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите в размер на 7,0 хил. лв.; С ПМС № 84 от 11.03.2021 г., ПМС № 168 от 22.04.2021 г., ПМС № 192 от 27.05.2021 г., ПМС № 204 от 23.06.2021 г., ПМС № 242 от 22.07.2021 г., ПМС № 479 от 30.12.2021 г. и ПМС № 474 от 30.12.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите в размер на 1 371 800,0 хил. лв.; Одитни доказателства № 12 и № 13

недостига от средства					
6. Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост	-	-	464,8	464,8	
7. Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци	-	-	6 401,5	6 401,5	
Общо получени трансфери – т. 4, т. 5, т. 6 и т.7	6 503 655,2	8 404 162,2	8 222 450,7	-181 711,5	97,8
Общо приходи, в т.ч. и получени трансфери от ЦБ/ДБ	15 566 455,5	17 466 962,5	17 397 972,4	-68 990,1	99,6

Общо събраните приходи (без получените трансфери) са в размер на 9 175 521,7 хил. лв., при планирани за 2021 г. – 9 062 800,3 хил. лв., или изпълнение 101,2 на сто.

1.1. Отчетените **осигурителни приходи** през 2021 г. са в размер на 8 756 011,7 хил. лв., които са от осигурителни вноски, и представляват 95,4 на сто от общия размер на приходите⁴⁰.

Планираните със ЗБДОО за 2021 г. осигурителни приходи са в размер на 8 877 110,3 хил. лв.⁴¹, а са отчетени 8 756 011,7 хил. лв., или изпълнение от 98,6 на сто, което се дължи основно на неизпълнение на приходите от осигурителни вноски от работници и служители (лична вноска) и от самоосигуряващи се лица.⁴²

Изпълнението на приходите от осигурителни вноски за 2021 г. спрямо 2020 г.⁴³ е 111,1 на сто, като увеличението с 873 348,5 хил. лв. се дължи на нарастване броя на осигурените лица и по-високия среден осигурителен доход.⁴⁴

Приходите от осигурителни вноски се формират от вноски от работодатели, лични вноски от работници и служители и вноски от самоосигуряващи се лица.

От отчетените приходи от осигурителни вноски в общ размер на 8 756 011,7 хил. лв. с най-голям относителен дял са „Вноски за работници и служители от работодатели” – 5 357 128,3 хил. лв., или 61,2 на сто, следвани от „Вноски от работници и служители” (лична вноска)⁴⁵ – 2 965 784,7 хил. лв., или 33,9 на сто, и „Вноски от самонаети лица” (самоосигуряващи се лица)⁴⁵ – 357 158,9 хил. лв., или 4,1 на сто.⁴⁵

1.2. Отчетените **неданъчни приходи** са в размер на 420 490,4 хил. лв., от които: приходи и доходи от собственост – 6 015,1 хил. лв.; глоби, санкции и наказателни лихви – 22 296,5 хил. лв.; други приходи – 392 178,8 хил. лв.

В ЗБДОО за 2021 г. са планирани неданъчни приходи в размер на 186 730,0 хил. лв.⁴⁶, в т.ч.: приходи и доходи от собственост – 5 600,0 хил. лв.; глоби, санкции и наказателни лихви – 23 900,0 хил. лв. и други приходи – 157 230,0 хил. лв. Отчетеното изпълнение в

⁴⁰ 9 175 521,7 хил. лв.

⁴¹ Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 8 392 510,3 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 01.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 8 877 110,3 хил. лв.

⁴² Одитни доказателства №№ 17, 22 и 24

⁴³ 7 882 663,2 хил. лв.

⁴⁴ Съгласно данни от Отчет за изпълнението на ЗБДОО за 2020 г. и Отчет за изпълнението на ЗБДОО за 2021 г.

⁴⁵ Одитно доказателство № 17

⁴⁶ Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 119 730,0 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 01.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 186 730,0 хил. лв.

размер на 233 760,4 хил. лв. е 225,2 на сто от планираното и се дължи на изпълнението на други приходи. Преизпълнението на „Други приходи“ е 234 948,8 хил. лв. и се дължи основно на постъпилите в повече приходи от прехвърлени/акумулирани средства от осигурителни вноски от пенсионно-осигурителните дружества в ЦУ на НОИ.⁴⁷

1.3. Отчетените **приходи от данък добавена стойност и други данъци върху продажбите** са в размер на (-) 980,4 хил. лв. при планирани (-) 1 040,0 хил. лв., или изпълнение 94,3 на сто, като данъците са внесени в държавния бюджет.⁴⁸

Приходите са в съответствие с действащото законодателство и са отчетени правилно по показателите на консолидирания бюджет на ДОО за 2021 г.

1.4. Съгласно ЗБДОО 2021 г. е предвидено държавата да участва във финансирането на осигурителните разходи чрез трансфери в размер на 6 503 655,2 хил. лв. С ПМС⁴⁹ са одобрени допълнителни трансфери по бюджета на ДОО за финансиране на част от осигурителните разходи, с което уточненият план на получените трансфери е 8 404 162,2 хил. лв. За отчетената 2021 г. бюджетът на ДОО е получил трансфер от държавния бюджет в размер на 8 222 450,7 лв., в т.ч. 464,8 хил. лв. - трансфер от МТСП по програми за осигуряване на заетост, или изпълнение 97,8 на сто спрямо уточнения план.

В отчета за изпълнението на бюджета на ДОО са отчетени получени трансфери в общ размер на 8 222 450,7 хил. лв., в т.ч.: 240 218,3 хил. лв. от ЦБ за ДОО; 7 975 366,1 хил. лв. - получени допълнителни трансфери от централния бюджет за покриване на недостига от средства; 464,8 хил. лв. - трансфер от МТСП по програми за осигуряване на заетост и 6 401,5 хил. лв. - трансфери за поети осигурителни вноски и данъци.⁵⁰

1.4.1. По показателя **„Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване“** са отчетени 240 218,3 хил. лв., при планирани 178 643,3 хил. лв., или изпълнение 134,5 на сто от планирания размер в ЗБДОО за 2021 г.

1.4.2. По показателя **„Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства“** при уточнен план 8 225 518,9 хил. лв. са отчетени 7 975 366,1 хил. лв., или изпълнение 97,0 на сто.⁵¹

През 2021 г. са получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства, които включват:

а) трансфер по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите, съгласно ПМС № 166 от 22.04.2021 г., в размер на 7,0 хил. лв.;

б) трансфер за запазване на заетостта през 2021 г., съгласно ПМС № 184 от 10.05.2021 г., в размер на 117 100,0 хил. лв.;

⁴⁷ Постъпили във фонд „Пенсии“ или във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ средства по реда на чл. 4 б, чл. 4 в, чл. 69 б от КСО, § 51 и § 154 от ПЗР към ЗИД на КСО и § 9 от ПЗР към ЗБДОО за 2021 г.; Одитни доказателства № 17 и № 24

⁴⁸ Одитни доказателства № 16 и № 17

⁴⁹ С ПМС № 184 от 10.05.2021 г., ПМС № 255 от 28.07.2021 г., ПМС № 392 от 18.11.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за осигуряване на средства за мерки, свързани със заетостта през 2021 г., в размер на 528 700,0 хил. лв., а с ПМС № 166 от 22.04.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите в размер на 7,0 хил. лв.; С ПМС № 84 от 11.03.2021 г., ПМС № 168 от 22.04.2021 г., ПМС № 192 от 27.05.2021 г., ПМС № 204 от 23.06.2021 г., ПМС № 242 от 22.07.2021 г., ПМС № 479 от 30.12.2021 г. и ПМС № 474 от 30.12.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите в размер на 1 371 800,0 хил. лв.; Одитни доказателства № 12 и № 13

⁵⁰ Одитни доказателства №№ 8, 12, 16 и 19

⁵¹ Одитни доказателства №№ 8, 12, 13, 16 и 19

в) трансфер за запазване на заетостта през 2021 г., съгласно ПМС № 255 от 28.07.2021 г., в размер на 161 600,0 хил. лв.;

г) трансфер за запазване на заетостта през 2021 г., съгласно ПМС № 392 от 18.11.2021 г., в размер на 250 000,0 хил. лв.;

д) трансфер, съгласно ПМС № 84 от 11.03.2021 г. за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месец април 2021 г., в размер на 105 000,0 хил. лв.;

е) трансфер, съгласно ПМС № 168 от 22.04.2021 г. за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месец май 2021 г., в размер на 104 400,0 хил. лв.;

ж) трансфер, съгласно ПМС № 192 от 27.05.2021 г. за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месец юни 2021 г., в размер на 104 400,0 хил. лв.;

з) трансфер, съгласно ПМС № 204 от 23.06.2021 г. за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месец юли 2021 г., в размер на 104 000,0 хил. лв.;

и) трансфер, съгласно ПМС № 242 от 22.07.2021 г. за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месец август 2021 г., в размер на 104 000,0 хил. лв.;

й) трансфер, съгласно ПМС № 479 от 30.12.2021 г. за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месеците от януари до юни 2022 г.⁵², в размер на 750 000,0 хил. лв.;

к) трансфер, съгласно ПМС № 474 от 30.12.2021 г. за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за всеки пенсионер, който е със завършен ваксинационен курс за COVID-19, в размер на 100 000,0 хил. лв.;

л) допълнителни трансфери от ЦБ за покриване недостига на средства – 6 074 859,0 хил. лв.⁵³

1.4.3. По показателя „Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост“ отчетените трансфери в размер на 464,8 хил. лв. са в изпълнение на договори между НОИ и АЗ за изплащане на възнаграждения на лица, наети по програми за осигуряване на заетост, сключени на основание чл. 30б, ал. 1, т. 2 от ЗНЗ.⁵⁴

1.4.4. По показателя „Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци“ са отчетени 6 401,5 хил. лв. в изпълнение на централизираното разплащане на осигурителни вноски и данъци, съгласно чл. 161, във връзка с чл. 159 от ЗПФ.⁵⁵

Получените трансфери по бюджета на ДОО за 2021 г., включително непредвидените със Закона за бюджета на ДОО за 2021 г., са в съответствие с действащото законодателство и са отчетени правилно.

2. По Раздел „Разходи и трансфери - всичко“

В отчета за изпълнението на консолидирания бюджет на ДОО за 2021 г. по Раздел „Разходи и трансфери – всичко“ при планирани със ЗБДОО за 2021 г. – 15 566 455,5 хил. лв. са отчетени 17 328 876,9 хил. лв., които са 111,3 на сто спрямо приетите със закона и с 21,2 на сто повече спрямо 2020 г.⁵⁶

2.1. Разходите, предвидени в ЗБДОО за 2021 г. са в размер на 15 559 055,5 хил. лв., но в резултат на извършени законосъобразни промени по бюджета, уточненият план на разходите е 17 459 562,5 хил. лв. Отчетените разходи са 17 314 521,6 хил. лв., или 99,2 на сто

⁵² Предвидено е тези средства да се отразят в изпълнението на разходите в бюджета на ДОО за 2021 г., съгласно ПМС № 479 от 30.12.2021 г.; Одитно доказателство № 13

⁵³ Одитно доказателство № 19

⁵⁴ Одитни доказателства №№ 8, 12, 16 и 19

⁵⁵ Одитни доказателства №№ 8, 12, 16 и 19

⁵⁶ отчетени разходи и трансфери в размер на 14 295 231,8 хил. лв. през 2020 г.; Одитни доказателства №№ 8, 16 и 20

спрямо уточнения план. Установената икономия от 145 040,9 хил. лв. се дължи основно на направените по-малко разходи за пенсии и за програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетостта.

С най-голям относителен дял са разходите за пенсии – 82,3 на сто, следвани от разходите за социални помощи и обезщетения – 12,1 на сто и разходите за програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетост – 5,6 на сто.

Извършените разходи, съгласно приетите показатели по бюджета на ДОО и уточнения план⁵⁷ за 2021 г., са както следва:

(хил. лв.)

Показатели	ЗБДОО за 2021 г.	Уточнен план ⁵⁸	Отчет	% изпълнение	Икономия/ преразход	
					разлика	%
к.1	к.2	к.3	к.4	к.5 (к.4/к.3)	к.6 (к.4-к.3)	к.7
1. Разходи-общо	15 559 055,5	17 459 562,5	17 314 521,6	99,2	- 145 040,9	-0,8
1.1. Пенсии	13 047 933,4⁵⁹	14 419 733,4⁶⁰	14 249 396,5	98,8	-170 336,9	-1,2
1.1.1. Пенсии за сметка на ДОО	12 869 140,2	14 240 940,2 ⁶¹	14 077 912,8	98,9	-163 027,4	-1,1
1.1.2. Пенсии за сметка на държавния бюджет	177 593,2	177 593,2	171 249,1	96,4	-6 344,1	-3,6
1.1.3. Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	1 200,0	1 200,0	234,6	19,6	-965,4	-80,4
1.2. Социални помощи и обезщетения	2 063 654,9⁶²	2 063 654,9	2 096 732,3	101,6	33 077,4	1,6

⁵⁷ Уточненият план представя извършените законови корекции по бюджета на ДОО за 2021 г.

⁵⁸ Одитни доказателства №№ 12, 13 и 15

⁵⁹ Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 4.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 12 347 933,4 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 13 047 933,4 хил. лв.

⁶⁰ С ПМС № 84 от 11.03.2021 г., ПМС № 168 от 22.04.2021 г., ПМС № 192 от 27.05.2021 г., ПМС № 204 от 23.06.2021 г., ПМС № 242 от 22.07.2021 г., ПМС № 479 от 30.12.2021 г. и ПМС № 474 от 30.12.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите в размер на 1 371 800,0 хил. лв.; Одитно доказателство № 13

⁶¹ виж реф. № 61

⁶² Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 4.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 2 038 654,9 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 2 063 654,9 хил. лв.

1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	447 275,0⁶³	975 982,0⁶⁴	968 255,0	99,2	-7 727,0	0,8
1.3.1. Разходи за персонал	91 747,6	92 037,6 ⁶⁵	91 714,7	99,6	-322,9	-0,4
1.3.2. Издръжка	48 290,0 ⁶⁶	47 010,0 ⁶⁷	44 882,1	95,5	-2 127,9	-4,5
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	550,0	550,0	475,5	86,5	-74,5	-13,5
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	148,2	148,2	116,0	78,3	-32,2	-21,7
1.3.5. Капиталови разходи	6 539,2	7 529,2 ⁶⁸	7 142,6	94,9	-386,6	-5,1
1.3.6. Други програми и дейности за осигуряване на заетост	300 000,0	828 700,0 ⁶⁹	823 452,2	99,4	-5 247,8	-0,6
1.3.7. Програми за временна заетост	-	-	464,9		464,9	
1.3.8. Други служби и дейности по социално осигуряване, подпомагане и заетостта	-	7,0 ⁷⁰	7,0	100,0	0	0,0
1.4. Отбрана и сигурност	192,2	192,2	137,8	71,2	-54,4	-28,8

⁶³ Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 4.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 447 075,0 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 447 275,0 хил. лв.

⁶⁴ С ПМС № 184 от 10.05.2021 г., ПМС № 255 от 28.07.2021 г., ПМС № 392 от 18.11.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за осигуряване на средства за мерки, свързани със заетостта през 2021 г., в размер на 528 700,0 хил. лв., а с ПМС № 166 от 22.04.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите в размер на 7,0 хил. лв.; Одитно доказателство № 12

⁶⁵ На основание § 1, ал. 1 и § 3, ал. 5 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г., във връзка с § 3, ал. 4, т. 2 от същата норма и чл. 114, ал. 2 от Закона за публичните финанси, Надзорният съвет на НОИ одобрява компенсирани промени в бюджета на НОИ за 2021 г., отразени в Протокол № 13 от 09.12.2021 г., като увеличава разходите за персонал с 290 хил. лв., а намалява разходите за издръжка със същата сума.; Одитно доказателство № 15

⁶⁶ Съгласно ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 4.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) планираният размер по показателя е 48 090,0 хил. лв. С промяна в ЗБДОО за 2021 г. (изм. и доп., бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.) планираният размер по показателя е 48 290,0 хил. лв.

⁶⁷ виж реф. № 66 и № 69

⁶⁸ На основание § 1, ал. 1 и § 3, ал. 5 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г., във връзка с § 3, ал. 4, т. 2 от същата норма и чл. 114, ал. 2 от Закона за публичните финанси, Надзорният съвет на НОИ одобрява компенсирани промени в бюджета на НОИ за 2021 г., отразени в Протокол № 13 от 09.12.2021 г., като увеличава капиталовите разходи с 990 хил. лв., а намалява разходите за издръжка със същата сума.; Одитно доказателство № 15

⁶⁹ виж реф. № 65

⁷⁰ виж реф. № 65

2.1.1. По показателя разходи за „Пенсии“⁷¹ в ЗБДОО за 2021 г. са предвидени средства в размер на 13 047 933,4 хил. лв. С ПМС⁷² са одобрени допълнителни трансфери за еднократно изплащане на сума към пенсиите за месеците от април до август 2021 г. и за месеците от януари до юни 2022 г.⁷³ в общ размер на 1 371 800,0 хил. лв.⁷⁴ С тази сума уточненият план по показателя разходи за „Пенсии“ се увеличава до размер на 14 419 733,4 хил. лв. Отчетените разходи са в размер на 14 249 396,5 хил. лв., или 98,8 на сто спрямо уточнения план. Реализирана е икономия в размер на 170 336,9 хил. лв., което е 1,2 на сто спрямо уточнения план. Разходите за пенсии са нараснали с 27,9 на сто спрямо 2020 г.⁷⁵

За 2021 г. разходите за пенсии са 10,7 на сто от БВП.⁷⁶ През 2021 г. броят на пенсиониралите се лица е 88 264, а броят на възобновените и възстановените пенсионери е 29 648. Броят на пенсионерите, чиито пенсии са прекратени и спрени през 2021 г., е 174 539. Поради това, към 31.12.2021 г., броят на пенсионерите, ефективно получаващи пенсии, е 2 056 289, които са с 56 627 по-малко спрямо броя на същите пенсионери към 31.12.2020 г. Към 31.12.2021 г. броят на пенсиите е 2 069 731, от които лични пенсии – 1 954 178 и наследствени пенсии – 115 553. Спрямо 2020 г. общият брой на пенсиите е намалал с 58 044, което е в резултат на провежданата пенсионна реформа.⁷⁷

От отчетените разходи за „Пенсии“ с най-голям относителен дял са: „Пенсиите за сметка на ДОО“ – в размер на 14 077 912,8 хил. лв. (98,8 на сто от общия размер на разходите за пенсии), следвани от „Пенсии за сметка на ДБ“ – 1,2 на сто и „Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ“.

Установено е превишение на разходите за „Пенсии за сметка на ДОО“ в размер на 1 208 772,6 хил. лв. или 9,4 на сто спрямо планирания показател в ЗБДОО за 2021 г. Причина за увеличението са включените разходи за изплатените еднократно допълнителни суми към пенсиите.⁷⁸ Отчетеният разход по показателя е 14 077 912,8 хил. лв., който е 98,9 на сто от уточнения план.⁷⁹

Постигната е икономия на разходите за „Пенсии за сметка на държавния бюджет“ в размер на 6 344,1 хил. лв., което е 3,6 на сто от планираните. По-ниският разход се дължи основно на: за пенсии за военна и гражданска инвалидност, социални пенсии за старост, социални пенсии за инвалидност, персонални пенсии, пенсии за особени заслуги и пенсии, отпуснати по отменени закони през 2021 г. са изразходвани 161 651,9 хил. лв., което е с 2,8 на сто по-малко от плана; разходът за добавки към пенсиите на участниците и пострадалите във войните е в размер на 665,6 хил. лв. или 65,3 на сто изпълнение на плана; средствата, изплатени за добавките по чл. 9 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресираните лица (ЗПГРРЛ) са в размер на 8 922,5 хил. лв., което е с 13,4 на сто по-малко

⁷¹ Одитно доказателство № 20

⁷² С ПМС № 84 от 11.03.2021 г., ПМС № 168 от 22.04.2021 г., ПМС № 192 от 27.05.2021 г., ПМС № 204 от 23.06.2021 г., ПМС № 242 от 22.07.2021 г., ПМС № 479 от 30.12.2021 г. и ПМС № 474 от 30.12.2021 г.; Одитно доказателство № 13

⁷³ Предвидено е тези средства да се отразят в изпълнението на разходите в бюджета на ДОО за 2021 г., съгласно ПМС № 479 от 30.12.2021 г.; Одитно доказателство № 13

⁷⁴ Съгласно § 6, ал. 1 и ал. 2 от ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 4.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г.,.... посл. изм. и доп., бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.), към пенсиите на всеки пенсионер се изплаща допълнителна сума и за месеците от януари до март и от септември до декември 2021 г., включително.

⁷⁵ разходи за пенсии за 2020 г. – 11 138 451,4 хил. лв.

⁷⁶ БВП за 2021 г. е 132 744 млн. лв.

⁷⁷ Одитно доказателство № 20

⁷⁸ Одитно доказателство № 13

⁷⁹ Одитни доказателства №№ 8, 13 и 20

от плана. Пенсиите за сметка на ДБ са отпуснати на основание на действащи нормативни актове.⁸⁰

По показателя **„Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ“**⁸¹ е установена икономия в размер на 965,4 хил. лв., или 80,4 на сто от планираните. Извършени са капиталови трансфери за прехвърляне на пенсионни права в размер на 1 123,4, съответстващи на средна прехвърлена сума от 39,1 хил. лв. за 6 лица.⁸²

Дължимите **надвзети пенсии** към 31.12.2021 г. са в размер на 6 524,9 хил. лв.⁸³ Съгласно предоставени обяснения от одитирания обект, причините за наличието им са следните: неоснователно изплатени наследствени пенсии на лица над 18-годишна възраст, които са загубили статута си на учащи по смисъла на чл. 82, ал. 1 от КСО – прекъснали обучението си преди края на съответния курс или семестър; отпуснати и изплатени пенсии въз основа на представени от лицата документи за осигурителен стаж и осигурителен доход с невярно съдържание; неуведомяване от страна на получатели на пенсии за настъпване на всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията; неправомерно получавана пенсия след смъртта на пенсионер от трети лица; преизчисляване на пенсии, отпуснати по разпоредби на международни договори, по които Република България е страна; и други.

За намаляване размера на дължимите надвзети пенсии от НОИ са предприети следните действия: дирекция „Пенсии“ осигурява на ТП на НОИ методически указания и дава писмени становища за осигуряване на своевременно и законосъобразно прилагане на действащото законодателство в областта; своевременно се актуализира публикуваната информация на интернет страницата на НОИ във връзка с настъпили промени в пенсионното законодателство; Министерството на образованието и науката е уведомено за възможността по електронен път да постъпва в НОИ информация от учебните заведения на документи за техни студенти, удостоверяващи качеството им на учащи; извършва се централизиран обмен на информация с банките и „Български пощи“ ЕАД относно ежемесечното изплащане на пенсиите, с оглед осигуряване на правилни и законосъобразни плащания; осъществява се предварителен, текущ и последващ контрол на представените документи във връзка с отпускане и изплащане на пенсиите, както и за подобряване на събираемостта на задълженията; оптимизират се процесите по изчисляване на задължения за неоснователно изплатени суми за пенсии; извършва се ежегоден анализ на състоянието на надвзетите пенсии през предходната календарна година; и други.⁸⁴

Установено е, че размерът на надвзетите пенсии към 31.12.2021 г. е нараснал със 122,8 хил. лв. спрямо отчетените към 31.12.2020 г.⁸⁵, което нарастване се дължи на извършените и отчетени в повече разходи по показателя „Пенсии“ през 2021 г.⁸⁶ спрямо 2020 г.⁸⁷

2.1.2. По разходния показател **„Социални помощи и обезщетения“** в ЗБДОО за 2021 г. са предвидени средства в размер на 2 063 654,9 хил. лв. По бюджета на ДОО са отчетени разходи в размер на 2 096 732,3 хил. лв., които са 101,6 на сто спрямо планираните.

⁸⁰ Одитно доказателство № 20

⁸¹ в изпълнение на Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионните схеми на ЕС, на ЕЦБ и на ЕИБ, приета с ПМС № 262/22.10.2012 г.

⁸² Одитно доказателство № 20

⁸³ Одитни доказателства № 24 и № 25

⁸⁴ Одитно доказателство № 24

⁸⁵ Към 31.12.2020 г. – 6 402,1 хил. лв.

⁸⁶ Разходи за пенсии за 2021 г. – 14 249 396,5 хил. лв.

⁸⁷ Разходи за пенсии за 2020 г. – 11 138 451,4 хил. лв.

Установен е преразход в размер на 33 077,4 хил. лв., което е 1,6 на сто повече спрямо планирания показател. Превишението се дължи основно на изплатените по-голям брой: парични обезщетения за временна нетрудоспособност поради общо заболяване; парични обезщетения за временна нетрудоспособност за гледане на болен член от семейството; и парични обезщетения за бременност и раждане.⁸⁸

Дължимите **надвзети обезщетения за временна неработоспособност** към 31.12.2021 г. са в размер на 8 546,3 хил. лв., а **надвзетите обезщетения за безработица** в размер на 3 587,3 хил. лв.⁸⁹

Съгласно предоставени обяснения от одитирания обект, причините за наличието им са следните: неподадени или некоректно подадени данни от осигурителя в Регистъра на осигурените лица или в удостоверенията, въз основа на които се определя правото и се изчислява размера на обезщетенията; неизпълнение на задълженията на лицата за деклариране в законовия срок на обстоятелствата, които водят до спиране и прекратяване изплащането на паричните обезщетения за временна неработоспособност/безработица; надвзети добросъвестно получени от лицата обезщетения и други.

Предприетите действия от НОИ за намаляване размерите на дължимите надвзети обезщетения за временна неработоспособност и за безработица са насочени към подобряване на контролните дейности, в т.ч. предварителен, текущ и последващ контрол, относно недопускане и предотвратяване на незаконосъобразното изплащане на обезщетения, както и на увеличаване на събираемостта на вече изплатените такива.⁹⁰

Установено е, че размерът на надвзетите парични обезщетения за временна неработоспособност към 31.12.2021 г. е нараснал с 246,4 хил. лв. спрямо отчетените към 31.12.2020 г.⁹¹, а размерът на надвзетите парични обезщетения за безработица към 31.12.2021 г. е нараснал с 1 425,1 хил. лв. спрямо отчетените към 31.12.2020 г.⁹² Последното се дължи на извършените и отчетени в повече разходи по показателя „Социални помощи и обезщетения“ през 2021 г.⁹³ спрямо 2020 г.⁹⁴

2.1.3. По разходния показател „Програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетостта“ в ЗБДОО за 2021 г. са планирани средства в размер на 447 275,0 хил. лв. С ПМС⁹⁵ е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за осигуряване на средства за мерки, свързани със заетостта през 2021 г., в размер на 528 700,0 хил. лв., а с ПМС⁹⁶ е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите в размер на 7,0 хил. лв.⁹⁷. В резултат на което, уточненият план на разходите по показателя е 975 982,0 хил. лв. На основание § 1, ал. 1 и § 3, ал. 5 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г., във връзка с § 3, ал. 4, т. 2 от същата норма и чл. 114, ал. 2 от Закона за публичните финанси, Надзорният съвет на НОИ одобрява компенсирани промени в бюджета на НОИ за 2021 г.⁹⁸, като увеличава разходите за персонал с 290,0 хил. лв. и капиталовите разходи с 990,0 хил. лв., а намалява разходите за издръжка със същите суми, или общо с 1 280,0 хил. лв. По бюджета на

⁸⁸ Одитни доказателства №№ 20, 24 и 26

⁸⁹ Одитни доказателства № 24 и № 25

⁹⁰ Одитно доказателство № 24

⁹¹ Към 31.12.2020 г. – 8 299,9 хил. лв.

⁹² Към 31.12.2020 г. – 2 162,2 хил. лв.; Одитни доказателства № 25 и № 26

⁹³ Разходи за социални помощи и обезщетения за 2021 г. – 2 096 732,3 хил. лв.

⁹⁴ Разходи за социални помощи и обезщетения за 2020 г. – 2 015 197,7 хил. лв.

⁹⁵ ПМС № 184 от 10.05.2021 г., ПМС № 255 от 28.07.2021 г., ПМС № 392 от 18.11.2021 г.

⁹⁶ ПМС № 166 от 22.04.2021 г.

⁹⁷ Одитно доказателство № 12

⁹⁸ отразени в Протокол № 13 от 09.12.2021 г.

ДОО са отчетени разходи в размер на 968 255,0 хил. лв., като е постигната икономия по показателя в размер на 7 727,0 хил. лв. или 0,8 на сто от уточнения план.⁹⁹

Отчетеният показател включва:

а) „Разходи за персонал“ - отчетени са 91 714,7 хил. лв. при уточнен план – 92 037,6 хил. лв.¹⁰⁰ Установена е икономия от 322,9 хил. лв. или 0,4 на сто от планираните.

б) „Издържка“ – отчетени са 44 882,1 хил. лв. В резултат на извършените законосъобразни промени по бюджета на ДОО, уточненият размер на разходите по показателя става 47 010,0 хил. лв.¹⁰¹ Установена е икономия в размер на 2 127,9 хил. лв. или 4,5 на сто от уточнения план.

в) „Платени данъци, такси и административни санкции“ – отчетени са 475,5 хил. лв. при планирани със ЗБДОО за 2021 г. в размер на 550,0 хил. лв. Установена е икономия в размер на 74,5 хил. лв. или 13,5 на сто от планираните.

г) „Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности“ – отчетени са 116,0 хил. лв. при планирани със ЗБДОО за 2021 г. в размер на 148,2 хил. лв. Установена е икономия в размер на 32,2 хил. лв. или 21,7 на сто от планираните.

д) „Капиталови разходи“ – отчетени са 7 142,6 хил. лв. при уточнен план – 7 529,2 хил. лв.¹⁰² Установена е икономия в размер на 386,6 хил. лв. или 5,1 на сто от уточнения план.

е) „Други програми и дейности за осигуряване на заетост“ – отчетени са 823 452,2 хил. лв. при уточнен план – 828 700,0 хил. лв.¹⁰³ Установена е икономия в размер на 5 247,8 хил. лв. или 0,6 на сто от уточнения план.

ж) Отчетени са два подпоказателя – „Програми за временна заетост“ – в размер на 464,9 хил. лв. и „Други служби и дейности по социално осигуряване, подпомагане и заетостта“ – в размер на 7,0 хил. лв., които не са планирани със ЗБДОО за 2021 г., но са в съответствие с действащи нормативни актове.

2.1.4. По показателя „**Отбрана и сигурност**“ в ЗБДОО за 2021 г. са планирани средства в размер на 192,2 хил. лв. По бюджета на ДОО са отчетени разходи в размер на 137,8 хил. лв., като е постигната икономия в размер на 54,4 хил. лв. или 28,8 на сто от планираните, с цел оптимизиране на разходите.¹⁰⁴

Към 31.12.2021 г. общият размер на дължимите суми за надвзети пенсии¹⁰⁵, парични обезщетения за временна неработоспособност¹⁰⁶ и обезщетения за безработица¹⁰⁷ възлиза на 18 658,5 хил. лв., като независимо от предприетите мерки от НОИ за намаляването му, е налице увеличение¹⁰⁸, което се дължи на нарастването на разходите за пенсии и за социални помощи и обезщетения през 2021 г. спрямо 2020 г.

⁹⁹ Одитни доказателства №№ 12, 15, 20 и 24

¹⁰⁰ Надзорният съвет на НОИ одобрява компенсирани промени в бюджета на НОИ за 2021 г., като увеличава разходите за персонал с 290 хил. лв., а намалява разходите за издръжка със същата сума.; Одитно доказателство № 15

¹⁰¹ Разходите за издръжка са намалени общо с 1 280,0 хил. лв. и с тази сума са увеличени разходите за персонал и капиталовите разходи

¹⁰² Надзорният съвет на НОИ одобрява компенсирани промени в бюджета на НОИ за 2021 г., като увеличава капиталовите разходи с 990 хил. лв., а намалява разходите за издръжка със същата сума.; Одитно доказателство № 15

¹⁰³ С ПМС е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за осигуряване на средства за мерки, свързани със заетостта през 2021 г., в размер на 528 700,0 хил. лв.

¹⁰⁴ Одитни доказателства № 20 и № 24

¹⁰⁵ 6 524,9 хил. лв.

¹⁰⁶ 8 546,3 хил. лв.

¹⁰⁷ 3 587,3 хил. лв.

¹⁰⁸ Към 31.12.2020 г. общият им размер е 16 864,2 хил. лв., или увеличение с 1 794,3 хил. лв.

Извършените разходи за държавното обществено осигуряване през 2021 г. са в съответствие с действащото законодателство и са отразени правилно в отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.

2.2. Предоставените трансфери¹⁰⁹ от бюджета на ДОО към други бюджети са 14 355,3 хил. лв., които са 194,0 на сто спрямо предвидените в ЗБДОО за 2021 г. – 7 400,0 хил. лв.

Предоставените трансфери са както следва:

2.2.1. На Министерството на здравеопазването (МЗ) – 3 150,0 хил. лв. при планирани 3 150,0 хил. лв., (100 на сто), които са предоставени в съответствие с разпоредбите на КСО за помощно-технически средства, свързани с увреждане.¹¹⁰

Предоставените платежни и други документи от НОИ потвърждават усвояването на предоставените от бюджета на НОИ трансфери.¹¹¹

2.2.2. На Министерство на труда и социалната политика (МТСП) за фонд „Условия на труд“ – 3 826,9 хил. лв. (95,7 на сто от предвидените средства), от които:

а) за мероприятия за предотвратяване на трудови злополуки и професионални болести по чл. 24, т. 3 от КСО – 2 998,3 хил. лв.;

б) за диагностика на професионалните болести по чл. 24, т. 4 от КСО – 828,6 хил. лв.

Трансферите, предоставени на фонд „Условия на труд“, са усвоени в отчетения размер.¹¹²

2.2.3. Отчетен е „Трансфер на Министерството на транспорта и съобщенията”¹¹³, съгласно чл. 92, ал. 4 НПОС“ в размер на 28,8 хил. лв., или 11,5 на сто от предвидените средства в ЗБДОО за 2021 г. – 250,0 хил. лв. Отчетените средства са за извършване на независим одит за съответствие на действително направените нетни разходи от извършване на обществена услуга по изплащане на пенсиите от „Български пощи“ ЕАД, съгласно чл. 92, ал. 4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. Средствата са усвоени в отчетения размер.¹¹⁴

2.2.4. Отчетен е трансфер „На бюджетни организации за запазване на заетостта на работниците и служителите“ в размер на 5 220,9 хил. лв., представляващ предоставени средства на второстепенните разпоредители с бюджет към общините, съгласно постановления на Министерски съвет.¹¹⁵

2.2.5. Отчетен е „Трансфер за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации“ в размер на 1 622,3 хил. лв., представляващ предоставени средства по сключени договори за изпълнение на дейността по профилактика и рехабилитация за 2021 г. с бюджетни организации. Трансферът е отчетен законосъобразно.¹¹⁶

¹⁰⁹ Одитно доказателство № 21

¹¹⁰ чл. 11, ал. 1, т. 2, б. „в”, чл. 12, ал. 1, т. 4 и чл. 13, ал. 1, т. 3 от КСО

¹¹¹ Одитни доказателства № 7 и № 21

¹¹² Одитни доказателства № 14 и № 21

¹¹³ С Решение на 47-то Народно събрание от 13.12.2021 г., обн. ДВ, бр. 106 от 15.12.2021 г., за приемане на структура на Министерския съвет на Република България, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията е преобразувано в Министерство на транспорта и съобщенията

¹¹⁴ Одитни доказателства № 18 и № 21

¹¹⁵ Одитни доказателства № 12 и № 21

¹¹⁶ на основание чл. 36, ал. 1, т. 12 от КСО, чл. 25, ал. 2 от Наредба № 1 от 13.02.2007 г. за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация и в съответствие с чл. 114, ал. 1 от ЗПФ и параграф 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г.; Одитни доказателства №№ 12, 15 и 21

2.2.6. Отчетен е **„Трансфер между бюджет и СЕС“** в размер на 506,4 хил. лв., представляващи предоставени/възстановени средства по изпълнението на европейски проекти.^{117,118}

Предоставените трансфери от бюджета на ДОО към други бюджети са в съответствие с действащото законодателство и са отразени правилно в отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.

3. Тенденция на приходите, разходите и трансферите, съгласно отчетите за изпълнението на ЗБДОО за периода 2019 г. – 2021 г.¹¹⁹

Отчетените приходи по показателя **„Осигурителни приходи“** са в размер: за 2019 г. – 7 559 866,3 хил. лв., за 2020 г. – 7 882 663,2 хил. лв. и за 2021 г. - 8 756 011,7 хил. лв.

Отчита се нарастваща тенденция в абсолютна стойност на размера на осигурителните приходи за периода 2019 г. – 2021 г., което се дължи на постъпилите повече приходи от осигурителни вноски.

Приходите от **осигурителни вноски** през 2019 г. – **7 559 866,3 хил. лв.**, през 2020 г. - **7 882 663,2 хил. лв.** и през 2021 г. - **8 756 011,7 хил. лв.** Нарастващата тенденция за периода се дължи на нарастване броя на осигурените лица и по-високия среден осигурителен доход.

„Неданъчните приходи“ през 2019 г. – 180 418,0 хил. лв., през 2020 г. – 190 333,5 хил. лв. и през 2021 г. – 420 490,4 хил. лв. Нарастващата тенденция за периода се дължи основно на нарастващата тенденция по отношение подпоказателя **„Други приходи“**, в който се отчитат средства от акумулирани осигурителни вноски от универсални и професионални пенсионни фондове.

Получените **трансфери** от централния бюджет¹²⁰ са в общ размер на 3 931 563,4 хил. лв. за 2019 г., 6 247 090,1 хил. лв. за 2020 г. и 8 221 985,9 хил. лв. за 2021 г. *Нарастваща е тенденцията по отношение на участието на държавата във финансирането на част от осигурителните разходи през периода, тъй като държавата увеличава финансирането на разходите за пенсии, социални помощи и обезщетения и дейности за осигуряване на заетост, с оглед подпомагане на засегнатите от пандемията на COVID-19 сектори и лица.*

Разходите по показателя **„Пенсии“** през 2019 г. са **9 861 157,8 хил. лв.**, през 2020 г. – **11 138 451,4 хил. лв.** и през 2021 г. - **14 249 396,5 хил. лв.** Нарастващата тенденция през периода се дължи на осъвременяването на пенсиите и еднократно изплатените допълнителни суми към тях през годините¹²¹, независимо, че броят на пенсиите намалява в резултат от пенсионната реформа.

По показателя **„Социални помощи и обезщетения“** през 2019 г. са отчетени 1 674 605,5 хил. лв., през 2020 г. – 2 015 197,7 хил. лв. и през 2021 г. - 2 096 732,3 хил. лв.

¹¹⁷ ОП „Развитие на човешките ресурси“ – „Проект Ns BGO5M90P001-3.016 „Изграждане на система за контрол върху експертизата на работоспособността“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.008 „Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ за приоритетни процеси, свързани с пенсиите и предоставяне на електронни административни услуги“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.020 „Развитие и въвеждане на архитектурата на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.024-0001 „Развитие и въвеждане на архитектурата на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания“.

¹¹⁸ Одитни доказателства № 12 и № 21

¹¹⁹ Одитни доказателства № 23 и № 8

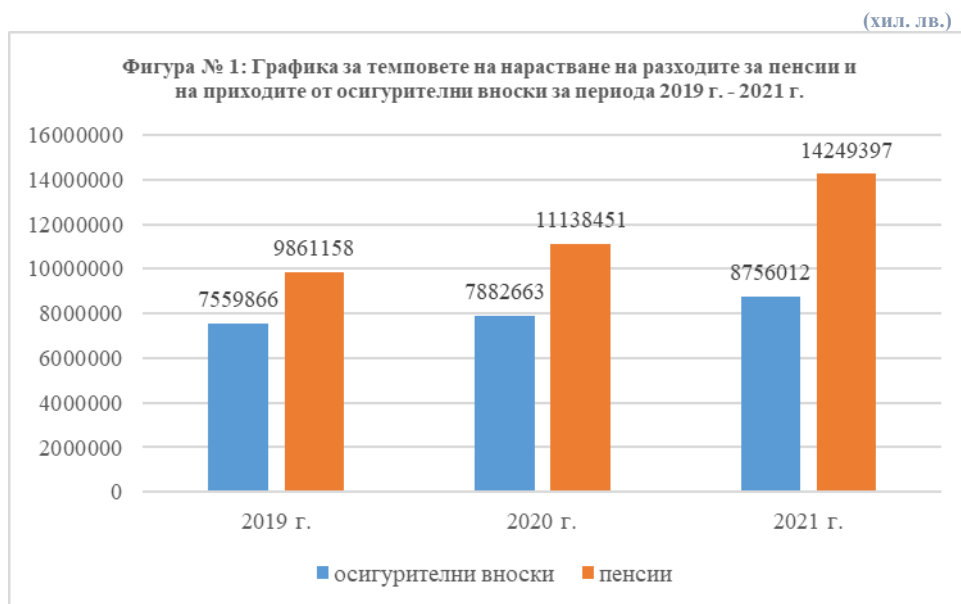
¹²⁰ Получени трансфери от централния бюджет за ДОО и получен допълнителен трансфер от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства, както и трансфер за поети осигурителни вноски и данъци

¹²¹ През 2019 г. са изплащани за месеците април и декември, през 2020 г. освен за месец април, са изплатени и за месеците през периода от м. август до м. декември, включително, а през 2021 г. – за месеците от януари до декември, включително.

Нарастващата тенденция през периода се дължи на увеличени брой на осигурените лица през 2019 г.¹²², изплатените повече работни дни по някои видове парични обезщетения, както и по-високото среднодневно парично обезщетение в резултат на нарастването на доходите на осигурените лица. По-изразеното нарастване на разходите през 2020 г. и 2021 г. е пряка последица от негативното въздействие на пандемията на COVID-19 върху икономиката и пазара на труда, в резултат на което нарастват разходите за парични обезщетения за безработица, както и на средствата за парични обезщетения при временна неработоспособност по свързаните с COVID-19 диагнози и за карантина.

По показателя „Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“ са отчетени разходи през 2019 г. – 120 611,3 хил. лв., през 2020 г. – 1 131 932,7 хил. лв. и през 2021 г. – 968 255,0 хил. лв. Плаващата тенденция през периода се дължи на нарастване на разходите за заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, както и на счетоводното отчитане за 2020 г. и 2021 г. на разходите за изплащане на компенсация и средства за запазване заетостта на работодатели в засегнати от пандемията на COVID-19 икономически дейности, респ. за запазване на работните места на наетите от тях работници и служители.

По показателя „Отбрана и сигурност“ са отчетени през 2019 г. – 111,4 хил. лв., през 2020 г. – 112,5 хил. лв. и през 2021 г. – 137,8 хил. лв. Отчита се нарастваща тенденция по отношение на отчетените средства по показателя, което се дължи на нарастване разходите за възнаграждения на персонала и на разходите за издръжка. Независимо от това, отчетените средства по показателя и през трите години на изследвания период, са по-малко от предвидените със ЗБДОО за съответните години.

Разходите за пенсии¹²³ през периода 2019 г. - 2021 г., за всяка от годините, са в по-голям абсолютен размер спрямо приходите от осигурителни вноски¹²⁴. Наблюдава се увеличаващ се темп на нарастване на приходите от осигурителни вноски¹²⁵ и на разходите

¹²² осигурените лица през 2019 г. – 2 794 029 бр., през 2020 г. – 2 693 720 бр. и през 2021 г. – 2 747 495 бр.

¹²³ с най-голям относителен дял в общия размер на разходите

¹²⁴ с най-голям относителен дял в общия размер на приходите

¹²⁵ с 4,3 на сто през 2020 г. спрямо 2019 г. и с 11,1 на сто през 2021 г. спрямо 2020 г. (нарастване с 6,8 на сто)

за пенсии¹²⁶, но темпът на нарастване на разходите за пенсии изпреварва този на приходите от осигурителни вноски по години.

4. По раздел „Финансиране“

4.1. В Закона за бюджета на ДОО за 2021 г. не са предвидени суми по разчети за поети осигурителни вноски и данъци, но законосъобразно са отчетени 18 601,8 хил. лв. в съответствие с разпоредбите на чл. 159 от ЗПФ.¹²⁷

4.2. Отчетените средства по показателя „Друго вътрешно финансиране“ в размер на (-) 88 350,5 хил. лв. не са предвидени в ЗБДОО за 2021 г., но са законосъобразни и включват сумите по параграф 88-00 „Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове“ в размер на (-) 89 084,3 хил. лв. и параграф 93-00 „Друго финансиране – нето (+/-)“ в размер на (-) 733,8 хил. лв.¹²⁸

4.3. Наличните средства към 31.12.2021 г., в размер на 293,3 хил. лв., съответстват на левовата равностойност на остатъците по валутните сметки на НОИ, отчетени по параграф 95-08 „Наличност в левова равностойност по валутни сметки в края на периода“.¹²⁹

Финансирането по бюджета на ДОО за 2021 г. е в съответствие с действащото законодателство.

5. По раздел „Дефицит/Излишък“

В ЗБДОО за 2021 г. не е планиран дефицит (излишък) по бюджета на ДОО. В отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е отчетен излишък в размер на 69 095,5 хил. лв.

Изпълнението на бюджетите на отделните фондове на ДОО през 2021 г. е както следва:

1. По бюджета на фонд „Пенсии“ е отчетен дефицит в размер на 7 161 941,1 хил. лв., което е с 1 583 039,2 хил. лв. повече от планирания¹³⁰. Това се дължи на: събраните с 334 022,2 хил. лв. по-малко приходи от осигурителни вноски, постъпилите по-малко приходи от универсални и професионални пенсионни фондове в размер на 29 321,1 хил. лв., полученият с 54 265,2 хил. лв. повече трансфер от централния бюджет за държавното обществено осигуряване, повече разходи за пенсии в размер на 1 274 108,5 хил. лв., по-малко разходи за социални помощи и обезщетения – 167,1 хил. лв. и непланирани, но отчетени предоставени трансфери за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации в размер на 19,7 хил. лв.

2. По бюджета на фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ при планиран дефицит от 182 163,2 хил. лв. е отчетен излишък в размер на 58 334,8 хил. лв. Разликата се дължи на: постъпилите повече осигурителни приходи със 159 676,7 хил. лв.; непланираните, но събрани приходи от универсални и професионални пенсионни фондове в размер на 7 163,9 хил. лв.; непланирани, но отчетени получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване в размер на 7 309,8 хил. лв.; по-малко разходи за пенсии в размер на 26 423,2 хил. лв.; по-малко разходи за социални помощи и обезщетения в размер на 1,1 хил. лв.

3. По бюджета на фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, при планиран дефицит от 17,5 хил. лв. е отчетен излишък от 6 336,7 хил. лв. Разликата се дължи на: по-

¹²⁶ с 12,95 на сто през 2020 г. спрямо 2019 г. и с 27,92 на сто през 2021 г. спрямо 2020 г. (нарастване с 14,97 на сто)

¹²⁷ Одитно доказателство № 12

¹²⁸ Одитни доказателства № 12 и № 16

¹²⁹ Одитно доказателство № 16

¹³⁰ 5 578 901,9 хил. лв.

малко разходи за пенсии за сметка на държавния бюджет в размер на 6 344,1 хил. лв., отчетените по-малко от планираните с 10,1 хил. лв. разходи за социални помощи и обезщетения.

4. По бюджета на фонд „Трудова злополука и професионална болест“ е отчетен излишък в размер на 203 159,9 хил. лв., което е с 19 761,1 хил. лв. повече от планирания¹³¹. По-високият излишък се дължи на: получени повече приходи от осигурителни вноски с 15 154,9 хил. лв., отчетените повече разходи за пенсии за сметка на ДОО в размер на 45,2 хил. лв., отчетените по-малко разходи за социални помощи и обезщетения в размер на 4 478,3 хил. лв., предоставени по-малко трансфери на МТСП за фонд „Условия на труд“ в размер на 173,1 хил. лв.

5. По бюджета на фонд „Общо заболяване и майчинство“ е отчетен дефицит в размер на 224 072,4 хил. лв., което е със 187 875,3 хил. лв. повече от планирания по бюджета¹³². Това се дължи на отчетените повече приходи от осигурителни вноски с 34 212,0 хил. лв., установения преразход за изплатени социални помощи и обезщетения в размер на 60 014,2 хил. лв., на непланираните, но отчетени предоставени трансфери за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации в размер на 1 602,6 хил. лв.

6. По бюджета на фонд „Безработица“ е отчетен дефицит в размер на 3 348,8 хил. лв., което е с 342 755,0 хил. лв. по-малко от планирания¹³³ и се дължи на отчетените повече приходи от осигурителни вноски с 3 880,0 хил. лв., на отчетения по-малък размер на разходите за социални помощи и обезщетения за безработица със 182 750,7 хил. лв., на непланираните, но отчетени по-малко средства за други програми и дейности за осигуряване на заетост в размер на 156 814,7 хил. лв. и на непланираните, но отчетени трансфери на бюджетни организации за запазване на заетостта на работниците и служителите в размер на 690,4 хил. лв.

7. По бюджета на НОИ при планиран излишък в размер на 5 959 984,7 хил. лв. е отчетен излишък от 7 190 626,4 хил.лв. лв., който е с 1 230 641,7 хил. лв. повече от планирания.

Наличните средства в края на периода по отчета на консолидирания бюджет на ДОО за 2021 г. са 293,3 хил. лв. и съответстват на левовата равностойност на остатъците по валутните сметки на НОИ.¹³⁴

През одитирания период в НОИ има утвърдени и действат вътрешни актове¹³⁵, регламентиращи процесите по изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО, структура и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на ДОО и изпълнение на бюджета на ДОО.

---

¹³¹ 183 398,8 хил. лв.

¹³² 36 197,1 хил. лв.

¹³³ 346 103,8 хил. лв.

¹³⁴ Одитно доказателство № 16

¹³⁵ Счетоводна политика на НОИ за 2021 г.; Индивидуален сметкоплан на НОИ за 2021 г.; „Вътрешни правила за организацията на бюджетния процес при съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на Консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване (КБДОО), на бюджета на Учителския пенсионен фонд (УчПФ) и на бюджета на Фонда за гарантирани вземания на работниците и служителите (ФГВРС)“ с 3 Работни инструкции (РИ) – РИ „Действия при съставяне и приемане на проекта на Закона за бюджета на ДОО, бюджета на Учителския пенсионен фонд и бюджета на Фонда за гарантирани вземания на работниците и служителите“; РИ „Процедури при изпълнение на Закона за бюджета на ДОО, бюджета на Учителския пенсионен фонд и на бюджета на Фонда за гарантирани вземания на работниците и служителите“; РИ „Процедури при отчитане на Закона за бюджета на ДОО, бюджета на Учителския пенсионен фонд и на бюджета на Фонда за гарантирани вземания на работниците и служителите“; Работна инструкция „Поемане на задължение“ и „Извършване на разход“; Работна инструкция „Приемане и обработка на документи за отпускане и изплащане на парични обезщетения за безработица“; Работна инструкция „Приемане и обработване на документи за отпускане и изплащане на парични обезщетения и помощи от ДОО“; Вътрешни правила за организация на деловодната дейност, документооборота и контрола по изпълнение на сроковете в НОИ; функционални, длъжностни характеристики и други.

Введените контроли са ефективни, което предполага предотвратяване на несъответствия в изследваните процеси, и са прилагани последователно през целия одитиран период. Взетите управленски решения в НОИ, показват добро разбиране за същността и значението на СФУК в изследваните процеси, поради което през одитирания период същите функционират в съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, методологията, издадена от Министерството на финансите, и вътрешните актове.

Състоянието на СФУК в изследваните процеси е добро, като през одитирания период са осигурили ефективното изпълнение на дейностите във връзка с изготвянето на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.

Част четвърта

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на резултатите от извършения одит на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г., представени в одитния доклад и събраните одитни доказателства, са налице основания за изразяване на следните заключения:

Дейността в изследваните процеси е в съответствие с действащото законодателство във всички съществени аспекти.

Спазен е нормативно определения ред по съставяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г. в Сметната палата и в Народното събрание.

По структура и показатели отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. съответства на ЗБДОО за 2021 г. Посочените в отчета получени трансфери, разходи и предоставени трансфери, непредвидени в ЗБДОО за 2021 г., са отчетени законосъобразно.

Изпълнението на бюджета по отделните показатели е както следва:

а) Осигурителните приходи са по-малко с 1,4 на сто спрямо планирания размер, което се дължи основно на неизпълнение на приходите от осигурителни вноски от работници и служители (лична вноска) и от самоосигуряващи се лица. Постъпилите приходи от осигурителни вноски са законосъобразни и са отразени вярно в отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.

б) Преизпълнението на неданъчните приходи с 233 760,4 хил. лв. спрямо планираните – 186 730,0 хил. лв., е в резултат на прехвърлени/възстановени акумулирани средства от осигурителни вноски от пенсионноосигурителни дружества във фондовете на ДОО - „Пенсии“ и „Пенсии за лицата по чл. 69“.

в) Разходите, планирани в ЗБДОО за 2021 г. са в размер на 15 559 055,5 хил. лв., но в резултат на извършени законосъобразни промени по бюджета, уточненият план на разходите е 17 459 562,5 хил. лв. Отчетените общо разходи са 99,2 на сто спрямо уточнения план, което се дължи основно на направените по-малко разходи за пенсии и за програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетостта.

г) Размерът на надвзетите пенсии е нараснал със 122,8 хил. лв., размерът на надвзетите парични обезщетения за временна неработоспособност е нараснал с 246,8 хил. лв., а размерът на надвзетите парични обезщетения за безработица е нараснал с 1 425,1 хил. лв. спрямо отчетените към 31.12.2020 г.

д) Предоставените трансфери от НОИ на МЗ, на МТСП за фонд „Условия на труд“ и Министерство на транспорта и съобщенията (МТС)¹³⁶ са в съответствие с действащото законодателство и са усвоени в отчетения размер.

е) През периода 2019 г. – 2021 г. се запазва тенденцията абсолютният размер на разходите за пенсии да превишава този на приходите от осигурителни вноски. Наблюдава се увеличаващ се темп на нарастване на приходите от осигурителни вноски и на разходите за пенсии, но темпът на нарастване на разходите за пенсии изпреварва този на приходите от осигурителни вноски по години.

Нарастваща е тенденцията по отношение на участието на държавата във финансирането на част от осигурителните разходи през периода, тъй като държавата увеличава финансирането на разходите за пенсии, социални помощи и обезщетения и дейности за осигуряване на заетост, с оглед подпомагане на засегнатите от пандемията на COVID-19 сектори и лица.

ж) Отчетените дефицити по бюджетите на фондовете „Пенсии“, „Общо заболяване и майчинство“ и „Безработица“ са покрити с излишъците по фондовете „Пенсии за лицата по чл. 69“, „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, „Трудова злополука и професионална болест“ и бюджета на НОИ. Наличността в края на периода по отчета на консолидирания бюджет на ДОО е равна на остатъка по валутните сметки на НОИ.

Въведените с вътрешните правила контроли са ефективни, което предполага предотвратяване на несъответствия в изследваните процеси, и са прилагани последователно през целия одитиран период. Системата за финансовото управление и контрол е осигурила съответствие на изследваните процеси с изискванията на правната рамка.

Част пета

ПРЕПОРЪКИ

В резултат на извършения одит не се дават препоръки.

Част шеста

ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ

Фактите и обстоятелствата, установени при одита и отразени в доклада са съгласувани с представители на одитираната организация¹³⁷. Представителите на НОИ изразяват пълно съгласие и приемат напълно (изцяло) установените факти и обстоятелства.

В подкрепа на констатациите от одитния доклад са събрани 26 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата.

Настоящият одитен доклад е приет на основание, чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 210 от 27.07.2022 г. на Сметната палата.

---

¹³⁶ С Решение на 47-то Народно събрание от 13.12.2021 г., обн. ДВ, бр. 106 от 15.12.2021 г., за приемане на структура на Министерския съвет на Република България, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията е преобразувано в Министерство на транспорта и съобщенията

¹³⁷ на 04.07.2022 г.

**ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА
КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0600100522**

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Писмо на НОИ изх. № 1029-40-1711#5/20.05.2022 г.	2
2	Справка за видовете и броя на организационните звена в ЦУ и ТП на НОИ през 2021 г., дадена по т. 2 от писмо на НОИ, изх. № 1029-40-1794/17.05.2022 г.	1
3	Справка за състава на Надзорния съвет на НОИ и извършените промени в него през 2021 г., дадена по т. 4 от писмо на НОИ, изх. № 1029-40-1711#2/18.05.2022 г.	2
4	Справка за отговорните длъжностни лица в ЦУ на НОИ за периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г., изх. на НОИ № 10-29-1794/17.05.2022 г.	4
5	РД-И-2.29 (1) от 07.06.2022 г. - за тест с двойна цел за съответствие на изготвянето, утвърждаването и представянето на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. с действащата правна рамка в област на изследване „Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.“	5
6	Заповед № 1016-40-1182/06.11.2018 г. на управителя на НОИ и Вътрешни правила за организацията на бюджетния процес при съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на Консолидирания бюджет на ДОО, на бюджета на Учителския пенсионен фонд и на бюджета на Фонда за гарантирани вземания на работниците и служителите с приложения – 3 бр. работни инструкции	20
7	Кореспонденция между НОИ и Министерството на здравеопазването и платежни документи	5
8	Писмо изх. на НОИ № Ц 1029-40-1611/03.05.2022 г. до Сметната палата относно представяне на отчет за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г. с приложения: Протокол № 3 от заседание на НС на НОИ, проведено на 29.04.2022 г.; Докладна записка от управителя на НОИ за представяне на НС на НОИ на отчет за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. за утвърждаването му; Доклад на управителя на НОИ за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г; Отчет за изпълнение на Закона за бюджета на ДОО за 2021 г.; Отчет на консолидирания бюджет на ДОО за 2021 г. по месеци; Статистически отчет за изпълнение на консолидирания бюджет на ДОО за 2021 г.; Демографски и икономически показатели по КБДОО за 2021 г.; Натурални показатели по пенсиите за 2021 г.; Приложение № 3 към чл. 15, ал. 4 от ЗБДОО за 2021 г.; Приложение № 4 към чл. 16 от ЗБДОО за 2021 г. и Приложение № 5 към чл. 17 от ЗБДОО за 2021 г.	81
9	Писмо от управителя на НОИ до Народно събрание, изх. на НОИ № 1029-40-1613/03.05.2022 г.	1
10	РД-И-2.29 (2) от 14.05.2021 г. - за тест с двойна цел за установяване съответствието на структурата и съдържанието на отчета за изпълнението на ДОО 2021 г. със ЗБДОО за 2021 г. в областта на изследване „Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на	11

№	Одитни доказателства	Брой страници
	бюджета на ДОО за 2021 г.“	
11	Справка за ежемесечно представяне на касовите отчети от НАП, НЗОК и МФ за 2021 г.	1
12	Писмо, вх. на НОИ № Ц 1029-40-1937/01.06.2022 г. от ръководителя на одитния екип от Сметна палата; Писмо, изх. на НОИ № Ц 1029-40-1937#1/03.06.2022 г.; ПМС № 184 от 10.05.2021; ПМС № 255 от 28.07.2021; ПМС № 392 от 18.11.2021 г.; ПМС № 166 от 22.04.2021 г.; 400 от 22.12.2020 г.; ПМС № 416 от 30.12.2020 г.; ПМС № 93 от 18.03.2021 г.; ПМС № 213 от 01.07.2021 г.; ПМС № 322 от 07.10.2021 г.	24
13	ПМС № 84 от 11.03.2021 г.; ПМС № 168 от 22.04.2021 г.; ПМС № 192 от 27.05.2021 г.; ПМС № 204 от 23.06.2021 г.; ПМС № 242 от 22.07.2021 г.; ПМС № 474 от 30.12.2021 г.; ПМС № 479 от 30.12.2021 г.	22
14	Кореспонденция между НОИ и Фонд „Условия на труд“ и платежни документи	5
15	Протокол № 13 от 09.12.2021 г. от проведено заседание на НС на НОИ – Решение по т. 1 за одобряване на корекциите по бюджета на НОИ за 2021 г. и Справка за извършените промени в бюджета на ДОО за 2021 г.; Протокол № 2 от 23.03.2021 от проведено заседание на НС на НОИ – Решение по т. 1 за определяне на изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация за 2021 г.	11
16	Част от отчет за касовото изпълнение на ДОО за 2021 г.	6
17	РД-И-2.29(3) от 28.06.2022 г. - за тест с двойна цел на приходите по бюджета на ДОО, предоставени от НОИ, НАП и НЗОК за област „Изготвяне, утвърждаване и представяне отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.“ с приложения Справка за степента на изпълнение на приходните показатели по отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г. спрямо утвърдените със ЗБДОО за 2021 г.; Справки за размера на приходите по фондове на ДОО и по видове източници за 2021 г.	9
18	Кореспонденция между НОИ и МТИТС и платежни документи	8
19	РД-И-2.21(1) от 28.06.2022 г. - за тестове по същество на получените трансфери по бюджета на ДОО за област „Изготвяне, утвърждаване и представяне отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.“	4
20	РД-И-2.29(4) от 28.06.2022 г. - за тест с двойна цел върху данните от отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. за извършените разходи в област на изследване „Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.“ с приложения Справка за степента на изпълнение на показателите по отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. спрямо утвърдените със Закона за бюджета на ДОО за 2021 г. и Справка за броя на пенсионерите, пенсиите и разходите за пенсии през 2021 г.	16
21	РД-И-2.21(2) от 28.06.2022 г. - за тестове по същество на предоставените трансфери през 2021 г. от бюджета на ДОО в област на изследване „Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.“	5

№	Одитни доказателства	Брой страници
22	Справка по т. 5 от писмо № 1029-40-1711/11.05.2022 г. на Сметна палата във връзка с одит на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. – Информация за броя на осигурените лица, осигурителната база и средномесечния осигурителен доход на база приходи от осигурителни вноски по отчета на КБДОО за 2021 г.	4
23	Писмо, вх. на НОИ № 1029-40-1935/01.06.2022 г. от ръководителя на одитния екип от Сметна палата за изискване на информация; Писмо, изх. на НОИ № 1029-40-1935#1/03.06.2022 г.	27
24	Писмо, вх. на НОИ № 1029-40-1936/01.06.2022 г. от ръководителя на одитния екип до управителя на НОИ; Писмо, изх. на НОИ № 1029-40-1936#1/03.06.2022 г. до ръководителя на одитния екип	18
25	Справка за диференцирания остатък на вземанията към 31.12.2021 г.; Справка за диференцирания остатък на вземанията към 31.12.2020 г.	2
26	Справка за отчетените разходи за социални помощи и обезщетения по КСО за 2021 г. и Справка за отчетените разходи по „Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“ по отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.	5

СТАНОВИЩЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

ПО ОТЧЕТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА 2021 г.

Настоящото становище е изготвено в изпълнение на чл. 6, ал. 5 от Закона за Сметната палата и отразява резултатите от извършения одит на отчета за изпълнението на бюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2021 г. Проверено и оценено е съответствието с изискванията на нормативните и вътрешните актове през одитирания период в следните области:

I. Изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е изготвен от НОИ при спазване изискванията на вътрешните правила.¹³⁸ Внесен е от управителя на НОИ за утвърждаване в Надзорния съвет на НОИ, съгласно разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване (КСО).¹³⁹

Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г., е утвърден от Надзорния съвет на НОИ на 29.04.2022 г.¹⁴⁰ Представен е в Сметната палата на 03.05.2022 г. при спазване на законоустановения седемдневен срок.¹⁴¹

Годишният отчет за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е внесен от управителя на НОИ в Народното събрание за приемане едновременно с отчета за изпълнението на държавния бюджет за 2021 г.¹⁴²

II. Структура и съдържание на отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.

1. Представеният отчет включва изпълнението на консолидирания бюджет на ДОО, бюджетите на фондовете по чл. 18 от КСО - „Пенсии“, „Пенсии на лицата по чл. 69“, „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, „Трудова злополука и професионална болест“, „Общо заболяване и майчинство“, „Безработица“ и бюджета на НОИ.

Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е изготвен съгласно структурата и показателите, определени в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО) за 2021 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери по бюджетите на осигурителните фондове и по бюджета на НОИ отговарят по характер на нормативно определените в КСО.¹⁴³

2. В отчета за изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г. са посочени показатели, които не са предвидени в ЗБДОО за 2021 г., но са в изпълнение на действащи нормативни актове, както следва:

---

¹³⁸ Вътрешни правила за организацията на бюджетния процес при съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на Консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване, на бюджета на Учителския пенсионен фонд и на бюджета на Фонда за гарантирани вземания на работниците и служителите

¹³⁹ чл. 37, ал. 5, т. 3, б. „б“ от КСО

¹⁴⁰ С Протокол № 3 от заседание на Надзорния съвет, проведено на 29.04.2022 г.

¹⁴¹ съгласно чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата

¹⁴² съгласно чл. 31, ал. 1 от КСО

¹⁴³ чл.чл. 20 – 26б от КСО

2.1. По Раздел „Приходи и трансфери - всичко“

2.1.1. По показателя **„Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост“** са отчетени средства съгласно сключени договори по програми за временна заетост между Агенцията по заетостта (АЗ) и НОИ¹⁴⁴, които са в съответствие с параграф 1 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗБДОО за 2021 г.

2.1.2. По показателя **„Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци“** отчетените средства са за данъци върху доходите на физическите лица, във връзка със схемата на централизирано разплащане на осигурителните вноски и данъци по чл. 159 от Закона за публичните финанси (ЗПФ).

2.2. По Раздел „Разходи и трансфери – всичко“

2.2.1. По показателя **„Програми за временна заетост“** са отчетени средства, които са в изпълнение на сключени договори между НОИ и АЗ на основание чл. 30б, ал. 1, т. 2 от Закона за насърчаване на заетостта и са в съответствие с параграф 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г.

2.2.2. По показателя **„Други служби и дейности по социално осигуряване, подпомагане и заетостта“** са отчетени средствата за предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите (за профилактика и рехабилитация), и са в съответствие с параграф 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г.

2.2.3. По показателя **трансфер „На бюджетни организации за запазване на заетостта на работниците и служителите“** са отчетени средства, съгласно ПМС № 400 и № 416 от 2020 г. и ПМС №№ 93, 213 и 322 от 2021 г., представляващи предоставени трансфери на второстепенните разпоредители с бюджет към общините.

2.2.4. По показателя **„Трансфер за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации“** в съответствие с чл. 114, ал. 1 от ЗПФ и параграф 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г., са отчетени предоставени средства по сключени договори с бюджетни организации за изпълнение на дейността по профилактика и рехабилитация за 2021 г.

2.2.5. По показателя **„Трансфер между бюджет и СЕС“** са отчетени средства, представляващи предоставени/възстановени трансфери по изпълнението на европейски проекти.¹⁴⁵

3. Спазена е разпоредбата на параграф 4 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 г., като не е формиран общ резерв на фондовете по чл. 18 от КСО.

III. Изпълнение на бюджета на ДОО за 2021 г.

Съгласно ЗБДОО за 2021 г.¹⁴⁶ планираният размер на осигурителните вноски е 8 392 510,3 хил. лв., на неданъчните приходи - 119 730,0 хил. лв., на получените допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства е 6 151 411,9 хил. лв., на разходите за пенсии - 12 347 933,4 хил. лв., на социалните помощи и обезщетения - 2 038 654,9 хил. лв. и на разходите за издръжка - 48 090,0 хил. лв. С

¹⁴⁴ чл. 30б, ал. 1, т. 2 от Закона за насърчаване на заетостта

¹⁴⁵ ОП „Развитие на човешките ресурси“ – „Проект Ns BGO5M90P001-3.016 „Изграждане на система за контрол върху експертизата на работоспособността“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.008 „Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ за приоритетни процеси, свързани с пенсиите и предоставяне на електронни административни услуги“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.020 „Развитие и въвеждане на архитектурата на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания“; ОП „Добро управление“ – проект BG05SFOP001-1.024-0001 „Развитие и въвеждане на архитектурата на НОИ за процесите, свързани с парични обезщетения, помощи и гарантирани вземания“.

¹⁴⁶ обн., ДВ, бр. 103 от 4.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г.

промяна в ЗБДОО от м. септември 2021 г.¹⁴⁷ са увеличени приходите от осигурителни вноски с 484 600,0 хил. лв. (8 877 110,3 хил. лв.), неданъчните приходи с 67 000,0 хил. лв. (186 730,0 хил. лв.), със 700 000,0 хил. лв. са увеличени разходите за пенсии (13 047 933,4 хил. лв.), с 25 000,0 хил. лв. – разходите за социални помощи и обезщетения (2 063 654,9 хил. лв.), с 200,0 хил. лв. – разходите за издръжка (48 290,0 хил. лв.), а промените са компенсирани с увеличение на получените трансфери от централния бюджет в размер на 173 600,0 хил. лв. (6 325 011,9 хил. лв.).

1. По Раздел „Приходи и трансфери - всичко“

Отчетените общо приходи и трансфери са в размер на 17 397 972,4 хил. лв., или 111,8 на сто спрямо планираните в Закона за бюджета на ДОО за 2021 г. – 15 566 455,5 хил. лв.

Съгласно ЗБДОО за 2021 г. приходите по бюджета на ДОО включват „Осигурителни приходи“, „Неданъчни приходи“ и „Внесен данък добавена стойност (ДДС) и други данъци върху продажбите“.

Общо събраните приходи (без получените трансфери) са в размер на 9 175 521,7 хил. лв., при планирани 9 062 800,3 хил. лв., или изпълнение 101,2 на сто.

1.1. Отчетените осигурителни приходи през 2021 г. са в размер на 8 756 011,7 хил. лв., като планираните със ЗБДОО за 2021 г. са в размер на 8 877 110,3 хил. лв., или изпълнението е 98,6 на сто.

Отчетените по-малко със 121 098,6 хил. лв. приходи от осигурителни вноски се дължи основно на неизпълнение на приходите от осигурителни вноски от работници и служители (лична вноска) и от самоосигуряващи се лица.

Изпълнението на приходите от осигурителни вноски за 2021 г. спрямо 2020 г.¹⁴⁸ е 111,1 на сто, като увеличението с 873 348,5 хил. лв. се дължи на нарастване броя на осигурените лица и по-високия среден осигурителен доход.

1.2. Неданъчните приходи са с 233 760,4 хил. лв. повече от планираните – 186 730,0 хил. лв., което се дължи на преизпълнението на други приходи в резултат на отчетени прехвърлени/възстановени акумулирани средства от осигурителни вноски от пенсионноосигурителните дружества във фондовете на ДОО - „Пенсии“ и „Пенсии за лицата по чл. 69“.

1.3. Отчетените приходи от данък добавена стойност и други данъци върху продажбите са в размер на (-) 980,4 хил. лв. при планирани (-) 1 040,0 хил. лв., или изпълнение 94,3 на сто, като данъците са внесени в държавния бюджет.

1.4. Съгласно ЗБДОО за 2021 г. е предвидено държавата да участва във финансирането на осигурителните разходи чрез трансфери в размер на 6 503 655,2 хил. лв. С ПМС¹⁴⁹ са одобрени допълнителни трансфери по бюджета на ДОО за финансиране на част от осигурителните разходи, с което уточненият план на получените трансфери е 8 404 162,2 хил. лв. За 2021 г. бюджетът на ДОО е получил трансфер от държавния бюджет в размер на 8 222 450,7 лв., или изпълнение 97,8 на сто спрямо уточнения план.

¹⁴⁷ изм. и доп., бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.

¹⁴⁸ 7 882 663,2 хил. лв.

¹⁴⁹ С ПМС № 184 от 10.05.2021 г., ПМС № 255 от 28.07.2021 г., ПМС № 392 от 18.11.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за осигуряване на средства за мерки, свързани със заетостта през 2021 г., в размер на 528 700,0 хил. лв., а с ПМС № 166 от 22.04.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите в размер на 7,0 хил. лв.; С ПМС № 84 от 11.03.2021 г., ПМС № 168 от 22.04.2021 г., ПМС № 192 от 27.05.2021 г., ПМС № 204 от 23.06.2021 г., ПМС № 242 от 22.07.2021 г., ПМС № 479 от 30.12.2021 г. и ПМС № 474 от 30.12.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите в размер на 1 371 800,0 хил. лв.

В отчета за изпълнението на бюджета на ДОО са отчетени получени трансфери в общ размер на 8 222 450,7 хил. лв., в т.ч.: 240 218,3 хил. лв. от централния бюджет за ДОО; 7 975 366,1 хил. лв. допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства; 464,8 хил. лв. от МТСП по програми за осигуряване на заетост и трансфери за поети осигурителни вноски и данъци в размер на 6 401,5 хил. лв.

2. По Раздел „Разходи и трансфери - всичко“

Общо отчетените разходи и предоставени трансфери от бюджета на ДОО са в размер на 17 328 876,9 хил. лв. при планирани 15 566 455,5 хил. лв., или 111,3 на сто спрямо приетите със закона и са с 21,2 на сто повече спрямо 2020 г.¹⁵⁰

2.1. Отчетените **разходи** в размер на 17 314 521,6 хил. лв. са 99,2 на сто спрямо уточнения план¹⁵¹ – 17 459 562,5 хил. лв. Установената икономия от 145 040,9 хил. лв. се дължи основно на направените по-малко разходи за пенсии и за програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетостта.

С най-голям относителен дял са разходите за пенсии – 82,3 на сто, следвани от разходите за социални помощи и обезщетения – 12,1 на сто и разходите за програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетост – 5,6 на сто.

2.1.1. По показателя **разходи за „Пенсии“** в ЗБДОО за 2021 г. са предвидени средства в размер на 13 047 933,4 хил. лв. С ПМС¹⁵² са одобрени допълнителни трансфери за еднократно изплащане на сума към пенсиите за месеците от април до август 2021 г. и за месеците от януари до юни 2022 г.¹⁵³ в общ размер на 1 371 800,0 хил. лв.¹⁵⁴ С тази сума уточненият план по показателя разходи за „Пенсии“ се увеличава до размер на 14 419 733,4 хил. лв. Отчетените разходи са в размер на 14 249 396,5 хил. лв., или 98,8 на сто спрямо уточнения план. Реализирана е икономия в размер на 170 336,9 хил. лв., което е 1,2 на сто спрямо уточнения план. Разходите за пенсии са нараснали с 27,9 на сто спрямо 2020 г.¹⁵⁵

За 2021 г. разходите за пенсии са 10,7 на сто от БВП.¹⁵⁶ През 2021 г. броят на пенсиониралите се лица е 88 264, а броят на възобновените и възстановените пенсионери е 29 648. Броят на пенсионерите, чиито пенсии са прекратени и спрени през 2021 г., е 174 539. Поради това, към 31.12.2021 г., броят на пенсионерите, ефективно получаващи пенсии, е 2 056 289, които са с 56 627 по-малко спрямо броя на същите пенсионери към 31.12.2020 г.

Към 31.12.2021 г. броят на пенсиите е 2 069 731, от които лични пенсии – 1 954 178 и наследствени пенсии – 115 553. Спрямо 2020 г. общият брой на пенсиите е намалял с 58 044, което е в резултат на провежданата пенсионна реформа.

От отчетените разходи за „Пенсии“ с най-голям относителен дял са: „Пенсиите за сметка на ДОО“ – в размер на 14 077 912,8 хил. лв. (98,8 на сто от общия размер на разходите за пенсии), следвани от „Пенсии за сметка на ДБ“ – 1,2 на сто и „Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ“.

¹⁵⁰ отчетени разходи и трансфери в размер на 14 295 231,8 хил. лв. през 2020 г.

¹⁵¹ Уточненият план представя извършените законосъобразни корекции по бюджета на ДОО за 2021 г., в резултат на ПМС-та и от утвърдените промени по отделните разходни параграфи, вследствие от взети решения на Надзорния съвет на НОИ, на основание чл. 114, ал. 1 и ал. 2 от ЗПФ

¹⁵² С ПМС № 84 от 11.03.2021 г., ПМС № 168 от 22.04.2021 г., ПМС № 192 от 27.05.2021 г., ПМС № 204 от 23.06.2021 г., ПМС № 242 от 22.07.2021 г., ПМС № 479 от 30.12.2021 г. и ПМС № 474 от 30.12.2021 г.

¹⁵³ Предвидено е тези средства да се отразят в изпълнението на разходите в бюджета на ДОО за 2021 г., съгласно ПМС № 479 от 30.12.2021 г.

¹⁵⁴ Съгласно § 6, ал. 1 и ал. 2 от ЗБДОО за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 4.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г.,... посл. изм. и доп., бр. 77 от 16.09.2021 г., в сила от 1.09.2021 г.), към пенсиите на всеки пенсионер се изплаща допълнителна сума и за месеците от януари до март и от септември до декември 2021 г., включително.

¹⁵⁵ разходи за пенсии за 2020 г. – 11 138 451,4 хил. лв.

¹⁵⁶ БВП за 2021 г. е 132 744 млн. лв.

Установено е превишение на разходите за „Пенсии за сметка на ДОО“ в размер на 1 208 772,6 хил. лв. или 9,4 на сто спрямо планирания показател в ЗБДОО за 2021 г. Причина за увеличението са включените разходи за изплатените еднократно допълнителни суми към пенсиите. Отчетеният разход по показателя е 14 077 912,8 хил. лв., който е 98,9 на сто от уточнения план.

Постигната е икономия на разходите за „Пенсии за сметка на държавния бюджет“ в размер на 6 344,1 хил. лв., което е 3,6 на сто от планираните. По-ниският разход се дължи основно на: за пенсии за военна и гражданска инвалидност, социални пенсии за старост, социални пенсии за инвалидност, персонални пенсии, пенсии за особени заслуги и пенсии, отпуснати по отменени закони през 2021 г. са изразходвани 161 651,9 хил. лв., което е с 2,8 на сто по-малко от плана; разходът за добавки към пенсиите на участниците и пострадалите във войните е в размер на 665,6 хил. лв. или 65,3 на сто изпълнение на плана; средствата, изплатени за добавките по чл. 9 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресираните лица (ЗПГРРЛ) са в размер на 8 922,5 хил. лв., което е с 13,4 на сто по-малко от плана. Пенсии за сметка на ДБ са отпуснати на основание на действащи нормативни актове.

Разходите за пенсии¹⁵⁷ през периода 2019 г. - 2021 г., за всяка от годините, са в по-голям абсолютен размер спрямо приходите от осигурителни вноски¹⁵⁸. Наблюдава се увеличаващ се темп на нарастване на приходите от осигурителни вноски¹⁵⁹ и на разходите за пенсии¹⁶⁰, но темпът на нарастване на разходите за пенсии изпреварва този на приходите от осигурителни вноски по години.

Дължимите суми за **надвзети пенсии** към 31.12.2021 г., подлежащи на събиране, са в размер на 6 524,9 хил. лв. Установено е, че размерът на надвзетите пенсии е увеличен със 122,8 хил. лв. спрямо отчетените към 31.12.2020 г.¹⁶¹

2.1.2. По разходния показател „Социални помощи и обезщетения“ в ЗБДОО за 2021 г. са предвидени средства в размер на 2 063 654,9 хил. лв. По бюджета на ДОО са отчетени разходи в размер на 2 096 732,3 хил. лв., които са 101,6 на сто спрямо планираните. Установен е преразход в размер на 33 077,4 хил. лв., което е 1,6 на сто повече спрямо планирания показател. Превишението се дължи основно на изплатените по-голям брой: парични обезщетения за временна нетрудоспособност поради общо заболяване; парични обезщетения за временна нетрудоспособност за гледане на болен член от семейството; и парични обезщетения за бременност и раждане.

Дължимите **надвзети обезщетения за временна неработоспособност** към 31.12.2021 г. са в размер на 8 546,3 хил. лв., а **надвзетите обезщетения за безработица** в размер на 3 587,3 хил. лв. Установено е, че размерите на надвзетите парични обезщетения за временна неработоспособност и на надвзетите обезщетения за безработица към 31.12.2021 г. са нараснали, съответно с 246,4 хил. лв. и с 1 425,1 хил. лв. спрямо отчетените към 31.12.2020 г.¹⁶² Последното се дължи на извършените и отчетени в повече разходи по показателя „Социални помощи и обезщетения“ през 2021 г.¹⁶³ спрямо 2020 г.¹⁶⁴

¹⁵⁷ с най-голям относителен дял в общия размер на разходите

¹⁵⁸ с най-голям относителен дял в общия размер на приходите

¹⁵⁹ с 4,3 на сто през 2020 г. спрямо 2019 г. и с 11,1 на сто през 2021 г. спрямо 2020 г. (нарастване с 6,8 на сто)

¹⁶⁰ с 12,95 на сто през 2020 г. спрямо 2019 г. и с 27,92 на сто през 2021 г. спрямо 2020 г. (нарастване с 14,97 на сто)

¹⁶¹ Към 31.12.2020 г. – 6 402,1 хил. лв.

¹⁶² надвзети парични обезщетения за временна неработоспособност към 31.12.2020 г. – 8 299,9 хил. лв.; надвзетите обезщетения за безработица към 31.12.2020 г. – 2 162,2 хил. лв.

¹⁶³ Разходи за социални помощи и обезщетения за 2021 г. – 2 096 732,3 хил. лв.

¹⁶⁴ Разходи за социални помощи и обезщетения за 2020 г. – 2 015 197,7 хил. лв.

2.1.3. По разходния показател **„Програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетостта“** в ЗБДОО за 2021 г. са планирани средства в размер на 447 275,0 хил. лв. В резултат от извършени законосъобразни промени по бюджета на ДОО¹⁶⁵ уточненият план на разходите по показателя е 975 982,0 хил. лв. По бюджета на ДОО са отчетени разходи в размер на 968 255,0 хил. лв., като е постигната икономия по показателя в размер на 7 727,0 хил. лв. или 0,8 на сто от уточнения план.

2.1.4. По показателя **„Отбрана и сигурност“** са отчетени 137,8 хил. лв. при планирани 192,2 хил. лв. Реализирана е икономия в размер на 28,8 на сто.

2.2. Отчетените **предоставени трансфери** от бюджета на ДОО към други бюджети са 14 355,3 хил. лв., които са 194,0 на сто спрямо предвидените в ЗБДОО за 2021 г. – 7 400,0 хил. лв.

Предоставени са трансфери, които не са планирани в ЗБДОО за 2021 г. – трансфер **„На бюджетни организации за запазване на заетостта на работниците и служителите“** – 5 220,9 хил. лв., **„Трансфер за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации“** - 1 622,3 хил. лв. и **„Трансфер между бюджет и СЕС“** – в размер на 506,4 хил. лв. Всички предоставени трансфери от бюджета на ДОО за 2021 г. са в съответствие с действащото законодателство.

3. По раздел „Финансиране“

3.1. Отчетени са **суми по разчети за поети осигурителни вноски и данъци** в размер на 18 601,8 хил. лв., които са в съответствие с разпоредбите на чл. 159 от ЗПФ.

3.2. Отчетените средства по показателя **„Друго вътрешно финансиране“** в размер на (-) 88 350,5 хил. лв. не са предвидени в ЗБДОО за 2021 г., но са законосъобразни.

3.3. Наличните средства към 31.12.2021 г., в размер на 293,3 хил. лв., съответстват на левовата равностойност на остатъците по валутните сметки на НОИ.

4. По раздел „Дефицит/Излишък“

В ЗБДОО за 2021 г. не е **планиран дефицит (излишък)** по бюджета на ДОО. В отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е **отчетен излишък** в размер на 69 095,5 хил. лв.

Отчетените дефицити по бюджетите на фондовете **„Пенсии“**, **„Общо заболяване и майчинство“** и **„Безработица“** са покрити с излишъците по фондовете **„Пенсии за лицата по чл. 69“**, **„Пенсии, несвързани с трудова дейност“**, **„Трудова злополука и професионална болест“** и бюджета на НОИ.

В заключение Сметната палата изразява следното становище:

Отчетът за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г. е изготвен, утвърден и представен в Сметната палата и в Народното събрание при спазване на законовите процедури. Структурата и съдържанието на отчета отговарят на изискванията на Закона за бюджета на ДОО за 2021 г. и Кодекса за социално осигуряване. Получените приходи и трансфери, извършените разходи и предоставените трансфери от НОИ на други бюджети са в

¹⁶⁵ На основание ПМС-та (с ПМС № 184 от 10.05.2021 г., ПМС № 255 от 28.07.2021 г., ПМС № 392 от 18.11.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за осигуряване на средства за мерки, свързани със заетостта през 2021 г., в размер на 528 700,0 хил. лв., а с ПМС № 166 от 22.04.2021 г. е одобрен допълнителен трансфер от централния бюджет за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите в размер на 7,0 хил. лв.) и в резултат от утвърдените промени по отделните разходни параграфи, вследствие от взети решения на Надзорния съвет на НОИ, на основание чл. 114, ал. 1 и ал. 2 от ЗПФ

съответствие с действащото законодателство и са отразени вярно в отчета за изпълнението на бюджета на ДОО за 2021 г.

Настоящото становище е прието от Сметната палата с Решение № 210 от 27.07.2022 г.
(Протокол № 28)